

*SAMORZĄD MIESZKAŃCÓW, STOWARZYSZENIE
„ROZWÓJ I EDUKACJA”
SOŁECTWA JANKÓW PRZYGODZKI - SIERPIEŃ 2007*

=====

NOTATKI JANKOWSKIE

NUMER 1

=====

ZEBRAŁ I OPRACOWAŁ KRYSTIAN PIASECKI

Szanowni Państwo!

Przekazujemy pierwszy numer lokalnego wydawnictwa pod nazwą „*NOTATKI JANKOWSKIE* ” Jest to pismo, które będzie wydawane przez Samorząd Mieszkańców i stowarzyszenie „Rozwój i Edukacja ” sołectwa Janków Przygodzki. Na stronach naszego pisma będziemy informować mieszkańców Jankowa Przygodzkiego, Pardalina i Trzcielina o istotnych bieżących wydarzeniach społecznych, podejmowanych inicjatywach dotyczących rozwiązywania problemów socjalno-bytowych o imprezach sportowo – kulturalnych. Dużo miejsca poświęcimy historii Jankowa Przygodzkiego. Postaramy się też przekazywać naszym czytelnikom informacje o ciekawych wydarzeniach rozgrywających się w miejscowościach sąsiednich.

Chcielibyśmy zachęcić naszych mieszkańców do prezentowania na stronach „Notatek...” swoich propozycji, uwag czy też materiałów , tekstów ,fotografii historycznych itp.

Zamiarem wydających niniejszą gazetę jest również skuteczne przekazywane informacji o zamierzeniach samorządu gminnego i powiatowego odnoszących się do naszego sołectwa o tym jakie prace powiat i gmina planują na naszym terenie w celu ułatwienia życia mieszkańcom sołectwa.

„*NOTATKI JANKOWSKIE* ” będą wolne od wpływów jakichkolwiek orientacji politycznych a zajmować się będzie wszystkim tym co jest bliskie mieszkańcom sołectwa.

Z uwagi na fakt, że jest to debiut wydawniczy prosimy o przychylny stosunek do naszych dokonań. i wyrozumiałość

W dzisiejszym numerze:
-50 lecie kapłaństwa
-historia Kółka Rolniczego
-49 lat działalności Koła Gospodyń Wiejskich
-ilu nas było ? ilu nas jest ? jak jesteśmy zorganizowani?
-historyczne postacie - Jan Pacyna
-święto plonów w Jankowie

=====

Na pierwszy numer „Notatek Jankowskich” złożyły się dokumenty opracowane lub udostępnione przez: Genowefę Świerczyk, Irenę Barczak, Jana Pacynę ,Reginę Marciniak za które
SERDECZNIE DZIĘKUJEMY

50-DZIESIĘCIOLECIE KAPŁAŃSTWA

W czerwcu 2007 roku na naszej parafii odbyły się dwie podniosłe uroczystości. Proboszcz ksiądz kanonik JAN URBANIAK obchodził 50 lat kapłaństwa. Z tej okazji w dniu 3 czerwca w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Józefa odbyła się uroczysta msza święta w której uczestniczyli licznie przybyli księża-koledzy naszego proboszcza z którymi uczęszczał do seminarium rodzina a także parafianie.

Ksiądz Kanonik Jan Urbaniak urodził się w dniu 06.01.1934 w Krotoszynie w szkoły powszechnej uczęszczał w Krotoszynie gdzie mieszkał z rodzicami Franciszkiem i Marią-Magdaleną z domu Gabryel.

Również w Krotoszynie, kontynuował naukę w szkole gimnazjalnej. Po ukończeniu szkoły średniej kształcił się w seminarium duchownym w Gnieźnie którego był słuchaczem przez dwa lata na następnie przez cztery lata w seminarium w Poznaniu na kierunku filozoficzno-teologicznym.

Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 30.05.1957 roku z rąk biskupa Franciszka Jedwabskiego.

Następnie podjął pracę duszpasterską w Środzie Wielkopolskiej i kontynuował w Kościanie, Chodzieży, Zbąszyniu i Chlewie.

W parafii pw. Świętego Józefa Jankowie od września 1977 roku. Jest trzecim proboszczem w naszej parafii jego poprzednikami byli księża Franciszek Kuchowicz i Feliks Brysiewicz.

NIECH BĘDZIE UWIELBIONY
BÓG
W TRÓJCY ŚWIĘTEJ JEDYNY

ZA 50 LAT
KAPŁAŃSTWA
WSZYSTKIE ŁASKI,
DOŚWIADCZENIA I RADOŚCI
KS. JAN
URBANIAK

ŚRODA WIELKOPOLSKA, KOŚCIAN, CHODZIEŻ,
ZBĄSZYŃ, CHLEWO, JANKÓW PRZYGODZKI

*Rodzicom, Krewnym, Współbraciom,
Przyjaciółom, Dobrodziejom
za modlitwę i dobre serce*

BÓG ZAPŁAĆ

A. D. 2007

Fotografia księży uczestników mszy, w środku w białym ornacie ksiądz kanonik Jan Urbaniak.

Również 50-ciociele święceń kapłańskich obchodził ksiądz **STEFAN RUDOWICZ**. Z tej okazji ksiądz Stefan Rudowicz odprawił mszę świętą, w której uczestniczyli licznie przybyli parafianie, rodzina oraz księża wywodzący się z Jankowskiej parafii :imię Wojtaszek, Marian Grzegorowski, Ryszard Kuchta, i proboszcz ks. kanonik Jan Urbaniak /patrz fotografia/

Stefan Rudowicz urodził się 15.07.1932 roku, rodzice to Franciszek i Maria /Marianna/ z d. Perz .

Do szkoły podstawowej uczęszczał w Topoli Wielkiej, gdzie mieszkał w Jankowie Przygodzkim oraz Ostrowie Wlkp.

Następnie podjął naukę w gimnazjum męskim w Ostrowie Wlkp. Po ukończeniu gimnazjum kształcił się w seminarium duchownym w Gnieźnie którego był słuchaczem przez dwa lata na następnie przez cztery lata w seminarium w Poznaniu na kierunku filozoficzno-teologicznym.Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 30.05.1957 roku z rąk biskupa Franciszka Jedwabskiego. Mszę prymicyjną odprawił w Jnakuwie Przyg.w dniu 2 czerwca 1957 rokuPrace duszpasterską rozpoczął w Kębłowie-4 lata, i kolejno w: Zbąszyniu – 5 lat, Wronkach 4 lataa od 37 lat jest proboszczem parafii pw. św. Michała Archanioła w Usarzewie k/Poznania

Dzięki o Panie – składamy dzięki

*„Jezu, Maryjo, Józefie,
Michale Archaniele”*

za powołanie, pomoc i łaski przez

50 lat

Kapłaństwa

30 V 1957 – 2007

Par. rodz. – Janków Przyg. (Topola W.)

Wikariusz – Kębłowo - 4 lata

– Zbąszyń - 5 lat

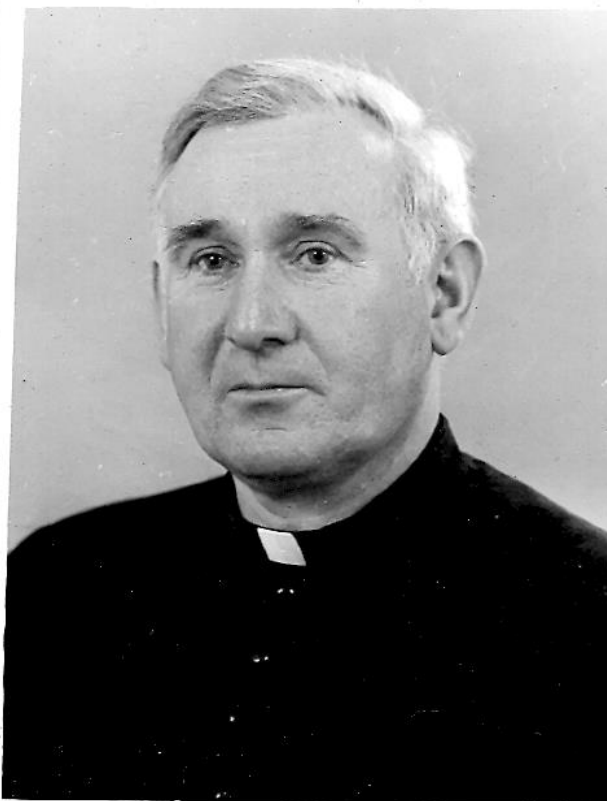
– Wronki - 4 lata

Proboszcz – Uzarzewo - 37 lat

*Rodzicom, rodzeństwu i wszystkim
za życzliwość i modlitwy - Bóg zapłać*

*Aniołowie, Patronowie i Święci
– niech żyjących i już zmarłych
doprowadzą do domu Ojca.*

Ks. Stefan Rudowicz.

Od lewej księża uczestniczący w jubileuszowej mszy .Ryszard Kuchta, Marian Grzegorowski,
Stefan Rudowicz, Jan Urbaniak, Stanisław Wojtaszek

Dostojni jubilaci należą do grona kilkudziesięciu księży, zakonników i sióstr zakonnych wywodzących się z Jankowskiej parafii. W następnych numerach Notatek... będziemy przybliżać ich postacie.

JANKÓW PRZYGODZKI 19 SIERPNIA 2007

Ileż to pracy i modlitwy
W uprawę roli
Włożyć trzeba
Żeby mieć na stole
Na białym obrusie
Świeży bochen chleba"

W naszym sołectwie święto to ma długoletnia i bogatą tradycję.

Pierwsze powojenne dożynki w Jankowie Przygodzkim odbyły się w dniu 25 sierpnia 1946 roku a ich organizatorem był utworzony w dniu 15 sierpnia 1946 roku Komitet Budowy Szkoły w skład którego weszli: - Walenty Stryjak – przewodniczący, Bernard Brukarczyk – z-ca przewodniczącego, Lubiecki – kierownik szkoły, Mieczysław Biernacki, Świerczyk Józef Nowa, Józef Wnuki, Franciszek Sokół, ks. Proboszcz Feliks Brysiewicz i Komisji Rewizyjnej w składzie: Jan Nowak, Ignacy Jacygrad, Władysław Inerowicz, „Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, na którym ksiądz poświęcił wieńce. O godz. 14.00 przejechały przez wieś pięknie przybrane wozy, na których były przedstawiane sceny z życia wsi. Za wozami szła młodzież w strojach ludowych. Następnie młodzież popisywała się tańcami i śpiewem. Wieńce ofiarowano każdemu z zaproszonych gości. Dochód w wysokości 37 000,00 zł przeznaczono na zapłacenie planu kosztorysu nowej szkoły

Dzieci szkoły podstawowej na czele korowodu dożynkowego w dniu 2 września 1951 roku

Dożynki to największe w roku święto gospodarskie rolników będące ukoronowaniem ich całorocznego trudu, obchodzone po zakończeniu wszystkich najważniejszych prac polowych i zebraniu plonów, a głównie plonu zbóż.

W dawnej Polsce jak pisze **Barbara Oгородowska** w opracowaniu „**Polskie Tradycje Świąteczne**” zwanego je również **Wieńcowem** (od najważniejszego ich symbolu wieńca ze zbóż i kwiatów) lub **Okrężnem** (od starodawnego obyczaju jesiennego obchodzenia, lub objeżdżania, czyli okrażania pól po spręcie zboża).

Dożynki obchodzono w Polsce prawdopodobnie już w XVI lub na przełomie XVI i XVII wieku, kiedy na naszych ziemiach rozwinęła się gospodarka folwarczno - dworska. Urządzali ją dla żniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) właściciele majątków ziemskich. Była to zabawa, poczęstunek i tańce - w nagrodę za dobrze wykonaną pracę przy żniwach i zebrane plony. Żniwa były bowiem uwieńczeniem wielkiego gospodarskiego trudu, od efektów którego, od ilości i jakości zbiorów, zależała ludzka egzystencja.

W obchodach dożynkowych, odbywających się we wszystkich regionach Polski, nie brakowało również elementów starszych, archaicznych, które bywają tłumaczone jako ślady odwiecznych obrzędów i ofiar składanych bóstwom urodzaju. Do takich należały różne praktyki i do niedawna zachowane zwyczaje związane np. z **ostatnią garścią**, **kępą** lub (rzadziej) **pasem niezżętego zboża**, które po żniwach czas jakiś pozostawiano na pustym już polu, dla ciągłości wegetacji zbóż i ciągłości urodzaju. Te ostatnie pozostawione na polu kłosa zwano **przepiórką** (na Mazowszu i Podlasiu), **perepelką** (na kresach wschodnich), **brodą** (we wschodniej części Mazowsza), **kozą** (w Małopolsce), **pępem** lub **pępkiem** (w poznańskim); zwano je także **wiązką**, **wiązanką** lub **garstką**. Ścinano je bardzo uroczyście i mógł to zrobić tylko najlepszy kośnik, po czym wręczano je żniwiarkom przodownicom, aby uplotły z nich wieniec.

Obchody dożynkowe rozpoczynały się bowiem **wiciem wieńca**, z tych właśnie pozostawionych na polu zbóż, z kiści czerwonej jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. **Wieńce dożynkowe** miały zwykle kształt wielkiej korony lub koła. W przeszłości umieszczano w nich także żywe (a z czasem sztuczne) koguty, kaczęta lub małe gąski, bo miało to zapewniać piękny i zdrowy przychówek gospodarski.

Wieniec dożynkowy nazywany bywał **plonem** (bo uosabiał wszystkie zebrane plony i urodzaj). Niosła go na głowie lub wyciągniętych rękach najlepsza żniwiarka, czasami z pomocą parobków i innych żeńców. Za nią postępował orszak odświętnie ubranych żniwiarzy, niosących na ramionach przybrane kwiatami, wyczyszczone kosy i sierpy.

Wieniec niesiono do kościoła, do poświęcenia; następnie ze śpiewem w **uroczystym pochodzie**, udawano się do dworu lub do domu właściciela pola - gospodarza dożynek.

Pieśni śpiewane przez idących z wieńcem żniwiarzy mówiły o ich trudzie i o plonie, wyrażały także troskę o

przyszłe urodzaje i życzenia przyszłych dobrych plonów oraz nadzieję na zasłużony poczęstunek i zabawę. Najczęściej śpiewano taką, albo bardzo podobną pieśń:

*Plon, niesiemy plon
w gospodarza (lub jegomości) dom!
Aby dobrze plonowało,
Po sto korcy z kopy dało!*

*Otwieraj, panie, szeroko wrota
niesiemy ci wieniec ze szczerego złota.
Zaścielaj, panie, stoły i ławy,
Idzie do ciebie gość niebywały.
Plon niesiemy plon...*

Pieśni te, o wielu zwrotkach, mówiły także o różnych miejscowych wydarzeniach, troskach ale i radościach, wytykały wady surowym ekonomom, wychwalały szczodrość dziedziców i ich gospodarność, lub przeciwnie wytykały im skąpstwo, nieudolność i spowodowane tym braki w gospodarstwie, były więc prawdziwą bo zawsze aktualną kroniką wsi.

Gospodarz dożynek - którym najczęściej był dziedzic - z szacunkiem przyjmował wieniec od przodownicy, osobiście wnosił go do domu i ustawiał na stole, po czym prosił przodownicę do tańca. Następnie prowadził wszystkich do stołów, ustawionych na dziedzińcu lub w stodole i częstował ich dobrym jedzeniem i napitkiem. Po uczcie rozpoczynały się tańce, trwające nieraz do późnych godzin nocnych.

Wieniec dożynekowy przechowywano w stodole, aż do następnego roku, do nowego siewu, a wykruszone z niego ziarna wsypywano do worków z ziarnem siewnym.

Zachowane w Polsce do dzisiejszych czasów obchody dożynekowe mają więc już kilka wieków tradycji, chociaż nieco zmieniły swój charakter, przeszły bowiem interesującą ewolucję.

Już u schyłku XIX wieku, wzorem dożynek dworskich, zaczęto urządzać **dożynki chłopskie**, gospodarskie. Bogaci gospodarze wyprawiali je dla swych domowników, rodziny, parobków i najemników. Przebiegały one bardzo podobnie do dożynek dworskich, chociaż były znacznie skromniejsze.

W okresie międzywojennym zaczęto organizować **dożynki gminne, powiatowe i parafialne**. Organizowały je lokalne samorządy i partie chłopskie, a przede wszystkim koła Stronnictwa Ludowego, Kółka Rolnicze, Kościół często także i szkoła. Dożynki tamtych czasów były manifestacją odrębności chłopskiej i dumy.

Z zabawy urządzonej głównie dla czeladzi dworskiej stały się świętem całego rolniczego stanu, połączonym z wystawami rolniczymi, festynami występami ludowych zespołów artystycznych.

Po ostatniej wojnie przez długie lata gospodarzami dożynek byli przedstawiciele władz administracyjnych i różnych szczebli, (od gminnych do centralnych) i miały **charakter polityczny**, (miały wyrażać poparcie dla ówczesnej władzy i polityki rolnej), ale zachowywano w nich również chociaż elementy tradycyjne: uroczyste pochody z wieńcami, pieśni. Towarzyszyły im także różne imprezy: kiermasze, zabawy itp.

Po 1980 r. dożynki po raz kolejny zmieniły swój charakter: pozostając **świętem rolniczego stanu**, stały się jednocześnie **uroczystością wyznaniową**, religijną i dziękczynieniem składanym Bogu i Matce Bożej za szczęśliwie zakończone żniwa i zebrane plony. Powrócono do tradycji dożynek parafialnych. Tak jak w przeszłości formują się barwne pochody dożynekowe z wieńcami, które rolnicy składają w kościołach, przy ołtarzu wraz z innymi płodami ziemi. Zwyczajem stały się tłumne **pielgrzymki chłopskie** do miejsc świętych, miejsc kultu religijnego, zwłaszcza do sanktuariów maryjnych, a w tym również do największego sanktuarium polskiego na Jasnej Górze w Częstochowie. Tu właśnie odbywają się największe i najuroczyściej obchodzone dożynki polskie. Uczestniczą w nich nieprzeliczone tłumy i delegacje rolnicze z całej Polski, w tradycyjnych strojach z darami z płodów ziemi, coraz to piękniejszymi wieńcami i chlebami upieczonymi z mąki, z tegorocznych zbiorów.

Dożynki roku 1966 gospodarze Ludwika Pietraszek i Marian Jędrzejak w otoczeniu zespołu ludowego składającego się z jankowskiej młodzieży. Programy dożynkowe przez wiele lat przygotowywała

Irena Barczak, druga z lewej.

Spotkania dożynkowe odbywały się w Jankowie w różnych miejscach min. przy starym domu ludowym, przez wiele lat na posesji państwa Perzów w ulicy Długiej a po oddaniu do użytku przy ośrodku kultury i sportu w centrum wsi. Na fotografii dożynki rok 1977 w ogrodzie państwa Perzów

Początek lat 80-tych dożynki przy ośrodku kultury.

Gospodynią tegorocznych dożynek jest **PANI ANNA SZYPUŁA**, która wspólni z mężem prowadzi gospodarstwo rolne a ponadto prowadzi też handlową działalność gospodarczą. Aktywnie działa w KGW i radzie rodziców. Pochodzi z rodziny o bogatych tradycjach społecznikowskich. Mama Pani Anny-Irena przez wiele lat była nauczycielką i wychowawczynią wielu pokoleń dziewcząt i chłopców z Jankowa oraz reżyserem licznych uroczystości dożynkowych zaś tata-Kazimierz przez kilkadziesiąt lat aktywnie działał w kółku rolniczym. Pani Anna wspólnie z mężem mieszka na ulicy Długa. Państwo Szypułowie posiadają dwoje dzieci Monikę i Arkadiusza. Na zdjęciu z mężem Andrzejem.

Gospodarzem tegorocznych dożynek jest **PAN STANISŁAW STRYJAK**. Pan Stanisław wspólnie z żoną prowadzi wielokierunkowe gospodarstwo rolne. Państwo Strykowie mieszkają w centrum Jankowa obok kościoła. Oprócz prowadzonego na wysokim poziomie gospodarstwa aktywnie pracuje w organizacjach rolniczych, samorządzie wiejskim i OSP. Kontynuuje wielkie tradycje ojca Jana i dziadka Walentego wieloletnich prezesów Kółka Rolniczego i innych organizacji i matki Kazimierzy działaczki KGW. Jego żona

jest Przewodniczącą Jankowskiego koła KGW. Państwo Stryjakowie posiadają trzy córki Agatę, Kamilę i Wiktrię.. Na zdjęciu z żoną Wiesławą

Z HISTORII JANKOWA PRZYGODZKIEGO

W dostępnych źródłach historycznych Janków Przygodzki jest wymieniany na początku XV wieku. Analiza zachowanych źródeł pozwala stwierdzić, że rozwój wsi nie był związany z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych zwanych folwarkami.

Folwark było to wielkie gospodarstwo rolne, lub rolno-hodowlane funkcjonujące od XIV wieku, nastawione na masową produkcję przeznaczoną na zbył. Pierwsze folwarki powstawały w dobrach kościelnych i klasztorach, także gospodarstwa sołtysie miały zbliżony do folwarków charakter. Na dynamiczny rozwój folwarków miało wpływ rosnące zapotrzebowanie na zboże na ziemiach polskich i w zachodniej Europie. Do pracy w folwarkach potrzebna była siła robocza, którą stanowili chłopci. W XV wieku doszło do zmiany charakteru renty feudalnej. Zamiast naturalno-czynszowej tj. danina i czynsz, zaczęła przeważać odrobkowa zwana pańszczyzną. Należące do feudała gospodarstwo, posługiwało się głównie darmową, przymusową pracą chłopów pańszczyźnianego.. Na przełomie XVII i XVIII wieku doszło do kryzysu gospodarki folwarczej, wywołanej spadkiem cen na produkty rolnicze. Nie udało się go właściwie przezwyciężyć mimo powiększania arealu gospodarstw i wymiaru pańszczyzny. Do końca XVIII wieku folwarki były podstawą znaczenia gospodarczego i politycznego szlachty. Z uwłaszczeniem chłopów miejsce folwarku pańszczyźnianego zajął folwark oparty o najemną siłę roboczą. W Polsce kres gospodarce folwarczej położył dekret PKWN z 6 września 1944 o Reformie rolnej. Po II wojnie światowej, gospodarstwa folwarcze zostały rozparcelowane, lub utworzono z nich Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Jest istotne chociażby ze względu na dokumentację gospodarki folwarczej np. charakterystyki służby i pracowników, inwentarza, obrzędów, zwyczajów, zapisanych faktów wydarzeń historycznych. Możliwości korzystania z danych statystycznych folwarków.

W materiałach do których udało się dotrzeć wynika, że w okresie pomiędzy XV a XVIII wiekiem można ustalić że Janków był własnością rycerzy Jan z Jankowa i Lutogniew Przespolewski herbu Topór (Starża).

a następnie Leszczyńskich, Jana Jerzego Przebendowskiego i Radziwiłłów. Istotne informacje dotyczące naszej miejscowości znajdują się także w Archiwum Państwowym w Kaliszu, zbiorach kościelnych a także w bibliotece PAN w Kórniku Wszystkie wydarzenia historyczne związane z powstaniem i zmiennymi losami Jankowa Będziemy przedstawiać w kolejnych numerach „Notatek...”

przedstawiamy dziś

HISTORIĘ I DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI CHŁOPSKICH

W JANKOWIE PRZYGODZKIM

KÓŁKO ROLNICZE W LATACH 1903 -1939

23 maja 1903 roku, w domu rolnika Józefa Perza odbyło się założycielskie zebranie kółka rolniczego w Jankowie Przygodzkim. W zebraniu uczestniczyło 22 rolników, którzy wybrali zarząd w następującym składzie: Prezes –ksiądz Walenty Śmigielski Wice prezes –Antoni Rejman Sekretarz –Stanisław Zybala Skarbnik –Jan Barczak

Podczas pierwszego zebrania ustalono ,że następne zebrania będą się odbywać co miesiąc w niedzielę a jako główny cel swej działalności uznano szerzenie oświaty rolniczej oraz obrona interesów zawodowych w ramach hasła „swoją do swego”. Podczas zebrania analizowano pismo „Poradnik Gospodarski,” kółko zakupiło przyrządy weterynaryjne takie jak: rurę przełykową i wąż, kupiono także młynek do mielenia salety. Pierwsze doświadczenia nawozowe przeprowadzali: Jan Barczak i Wawrzyn Nadstawek. Kółko inicjowało podnoszenie

hodowli bydła i nabywanie ziarna siewnego. Rolnicy członkowie kółka osiągnęli dobre wyniki w zasiewach żyta „krzyża”, sprowadzano nawozy potasowe i węgiel. Niebawem jednak działalność zawodowa musiała zostać zastąpiona pracą na rzecz zachowania polskości na naszych terenach. Pierwsze lata działalności kółka przebiegały w warunkach wzmożonej germanizacji tych terenów przez zaborców.

Zaborcy germańscy starali się realizować programy zmierzające do wyeliminowania kościoła i jego wpływów na życie publiczne. Jednym z nich był kulturkampf niem. "walka o kulturę". Pojęcie to dotyczy szeregu antykościelnych inicjatyw podejmowanych w niektórych krajach niemieckich, zwłaszcza w Cesarstwie Niemieckim w latach 70. i 80. XIX w. Kulturkampf wiązał się również z ideą podporządkowania Kościoła władzy państwowej.

Najbardziej wyrazisty przebieg Kulturkampf miał w nowo utworzonym Cesarstwie Niemieckim. Wiązał się z postrzeganiem władzy kościelnej jako władzy konkurencyjnej wobec państwa, a także z obawami o tendencje odśrodkowe katolików pozostających w opozycji wobec państwa tworzonego zasadniczo wokół protestanckich Prus. W 1873 r. wydano 4 tzw. "ustawy majowe". Dotyczyły one m.in. wpływu władz państwowych na obsadzanie stanowisk kościelnych, czy ograniczeń władzy papieskiej na terenie Niemiec. W 1875 r. wprowadzono urzędy stanu cywilnego i obowiązkowe małżeństwa cywilne oraz zlikwidowano zakony z wyjątkiem zgromadzeń opiekujących się chorymi. Widocznym przykładem tamtego okresu to postać związanego z Ostrowem kardynała Mieczysława Halki Leduchowskiego, którego pomnik znajduje się przy ostrowskiej farze. Kardynał Ledóchowski w 1873 nie zgodził się na zniesienie języka polskiego w nauce religii, a także mianował urzędników diecezjalnych wbrew zaleceniom władz niemieckich. Nie zgodził się również na państwową kontrolę kształcenia księży, co doprowadziło do zamknięcia seminariów w Poznaniu i Gnieźnie. Pomimo wysokich kar finansowych nie zaprzestął działalności na rzecz utrzymania niezależności Kościoła od państwa, co doprowadziło w końcu do uwięzienia go w 1874 w Ostrowie Wielkopolskim. Uwięzienie sprawiło, że stał się bardzo popularny wśród polskich diecezjan. Jego polityka przez cały ten czas była wspierana przez papieża Piusa IX, co potwierdza nadanie mu w 1875 godności kardynała. Nominację kardynalską dostarczył mu potajemnie do więzienia ks. Edmund Radziwiłł jeden z członków wielkiej magnackiej rodziny Radziwiłłów. Antypolską działalność podjęła także niemiecka, nacjonalistyczna organizacja „Hakata”, założona w 1894 w Poznaniu. Działania organizacji popierali niemieccy cesarze. Hakata dążyła do wytypowania polskości na ziemiach zaboru pruskiego poprzez zakrojoną na szeroką skalę propagandę antypolską, inicjowanie i popieranie poczynań rządu zmierzających do ustawowego zakazu używania języka polskiego w szkołach, urzędach, a nawet na zebraniach legalnych organizacji. Hakata popierała wszelkie formy walki ekonomicznej z ludnością polską, w tym także działalność Komisji Kolonizacyjnej. Głównym celem działań Komisji Kolonizacyjnej miało być wykupywanie ziemi z rąk Polaków i osadzanie na niej osadników niemieckich. Komisja początkowo wykupywała niewielkie majątki szlacheckie, osadzając na nich bogatych chłopów niemieckich. Komisja Kolonizacyjna istniała do 1918, była jednym z najostrzejszych środków walki z polskością w zaborze pruskim. Od początku istnienia Komisji Kolonizacyjnej społeczeństwo polskie podjęło akcję samoobrony.

Piękne przykłady walki o zachowanie polskości odnajdujemy również w działalności jankowskiego kółka rolniczego. Oto na znak protestu przeciwko nauczaniu dzieci i młodzieży tylko w języku niemieckim, z inicjatywy kółka rolniczego, każdy z rodziców napisał do nauczyciela pismo tej treści:

„Żądam aby mój syn czy córka było nauczane w języku polskim pacieża i religii”

Na te żądania rodziców władze szkolne zarządziły areszt szkolny polegający na obowiązkowym dodatkowym pobycie uczniów w szkole przez dwie godziny. Strajk trwał od wiosny do jesieni 1907 roku. Dzieci bito, dręczono i pilnowano aby na przerwach nie rozmawiały po polsku. Szczególnym okrucieństwem odznaczał się nauczyciel-Niemiec o nazwisku Kramarz, który chodził z kijem i bił dzieci po głowach. Jedno dziecko-Antoni Kempieński został tak dotkliwie pobity, że dostał zapalenia mózgu i zmarł. Wszystkich „patriotów” wpisywano do tzw. „czarnej księgi”.

W 1910 roku niemiecka gazeta „Berliner Auzeiger” zamieścił wykaz 17 rolników z Jankowa Przygodzkiego przeznaczonych do przesiedlenia do pustkowia Grochowskiego. Ten zamiar władz niemieckich pokrzyżował wybuch I wojny światowej. Do wysiedlenia zostali wyznaczeni:

Józef Kępiński, Roch Wnuk, Wawrzyn Nadstawek, Józef Perz, Stanisław Wnuk, Marcin Nowak,

Marcin Stryjak, Władysław Nadstawek, Wojciech Pacyna, Jan Barczak, Antoni Wawrzyniak, Jan Modrzyński, Jan Szmata, Andrzej Kopras, Teofil Musieł, Teodor Perz, Antoni Nowak.

W 1906 roku umiera założyciel i pierwszy prezes ks. Walenty Śmigielski jego miejsce został wybrany Antoni Rejman a następnie Antoni Pankala. Kółkiem opiekował się ksiądz proboszcz Henryk Zborowski z Ostrowa.

W tym czasie kółko dokonuje zakupu siewnika do wysiewu zboża, który wypożyczano za opłatą. Około roku 1910 powstała inicjatywa budowy kościoła i zaczęto gromadzić na ten cel fundusze /historia parafii zostanie przedstawiona w jednym z kolejnych wydań „Notatek..”

Poza szerzeniem oświatowy rolniczej kółko rolnicze prowadzi także działalność kulturalną. Przygotowano i zaprezentowano przedstawienie teatralne pt. „Wesele Krakowskie”. Z uwagi na brak odpowiedniego miejsca przedstawienie urządzono w ogrodzie Jana Barczaka. Zebrania kółkowe odbywają się w dalszym ciągu w mieszkaniu Józefa Perza. Rozszerzając działalność członkowie kółka zajmują się problematyką weterynaryjną – zajęcia prowadził przyjeżdżający z Ostrowa weterynarz Stobiecki, który wygłaszał fachowe pogadanki i udzielał porad ale także przywozi dla dzieci polskie elementarze i polskie reklamy z hasłem „Swój do swego”

Działalność kółka przerywa wybuch I Wojny Światowej gdyż członkowie kółka zostają powołani do wojska.

Po zakończeniu I wojny światowej członkowie kółka rolniczego wznawiają swa działalność.

Był rok 1919. Powołano nowy zarząd w składzie: Prezes Marcin Dymała, Sekretarz Józef Zybala,

Skarbnik Paweł Jędrzejewski. Kółko zabrało się do energicznej działalności, zaabonowano czasopismo „Poradnik gospodarski”, w zebraniach uczestniczą zapraszani prelegenci pogłębiający wiedzę zawodową oraz ogólnoświatową, wspólnie dokonują zakupu nawozów i opału.

Aktywną pracę kółko rolnicze kontynuuje pod kierownictwem Prezesa Jana Pacyny, którego wybrano w 1923 roku. Prezes Pacyna sam przygotowuje i wygłasza wiele tematyczne prelekcje zaprasza na spotkania z rolnikami prelegentów, organizuje dni oświaty z udziałem naukowców. Zarząd kółka zajmuje się sprowadzaniem nawozów ,węgla, przeprowadza doświadczenia w nawożeniu, uprawie i hodowli.

W roku 1926 kółko rolnicze z inicjatywy prezesa J. Pacyny występuje do Ministerstwa Rolnictwa z wnioskiem o przeprowadzenie parcelacji łąk oraz o utworzenie przystanku PKP w Borku Zębcowskim. Wnioski zostają załatwione pozytywnie. Powiększyła się o 50 książek biblioteka kółkowa i rozpoczęto zbieranie funduszy na ufundowanie sztandaru. Jan Pacyna złożył w styczniu 1928 roku funkcje prezesa z uwagi na wyjazd na praktykę do Województwa Centralnego i prezesem wybrano Walentego Stryjaka a sekretarzem Antoniego Koprasa.

Lata 1923-1925 aktywizowała społeczeństwo Jankowa budowa Kościoła, który powstał, biorąc pod uwagę ówczesne warunki techniczne w rekordowo krótkim czasie. W tych inicjatywach główną rolę odgrywało właśnie kółko rolnicze i temu celowi podporządkowano zdecydowaną większość działalności organizacyjnej. W 1925 roku rozpoczęto budowę probostwa.

Zbiorowa fotografia z obchodów 25-lecia Kółka Rolniczego. W tle budynek kościoła rok 1929

Wspaniałą uroczystością były obchody 25- lecia. Była to uroczystość zorganizowana przy dużym udziale mieszkańców Jankowa, okolicznych wsi i zaproszonych gości. Kółko rolnicze kierowane przez Prezesa Walentego Stryjaka jest dalej inicjatorem nowatorskich rozwiązań w produkcji zwierzęcej , uprawie gruntów ornych i użytków zielonych, prowadzi działalność oświatową, wystawiane są przedstawienia teatru amatorskiego i organizowane dożynki. Prezes W.Stryjak w 1937 roku zostaje wybranym wójtem Gminy Przygodzice dalej jednak aktywnie wykonuje obowiązki Prezesa. Działalności kółka kładzie kres wybuch II Wojny Światowej.

PREZESI KÓŁKA ROLNICZEGO W JANKOWIE PRZYGODZKIM W LATACH 1903-1939

KSIĄDZ WALENTY ŚMIGIELSKI PREZES W LATACH 1903-1908

(ur. 26 stycznia 1849 w Dolsku, zm. 3 marca 1906 w Gnieźnie) –

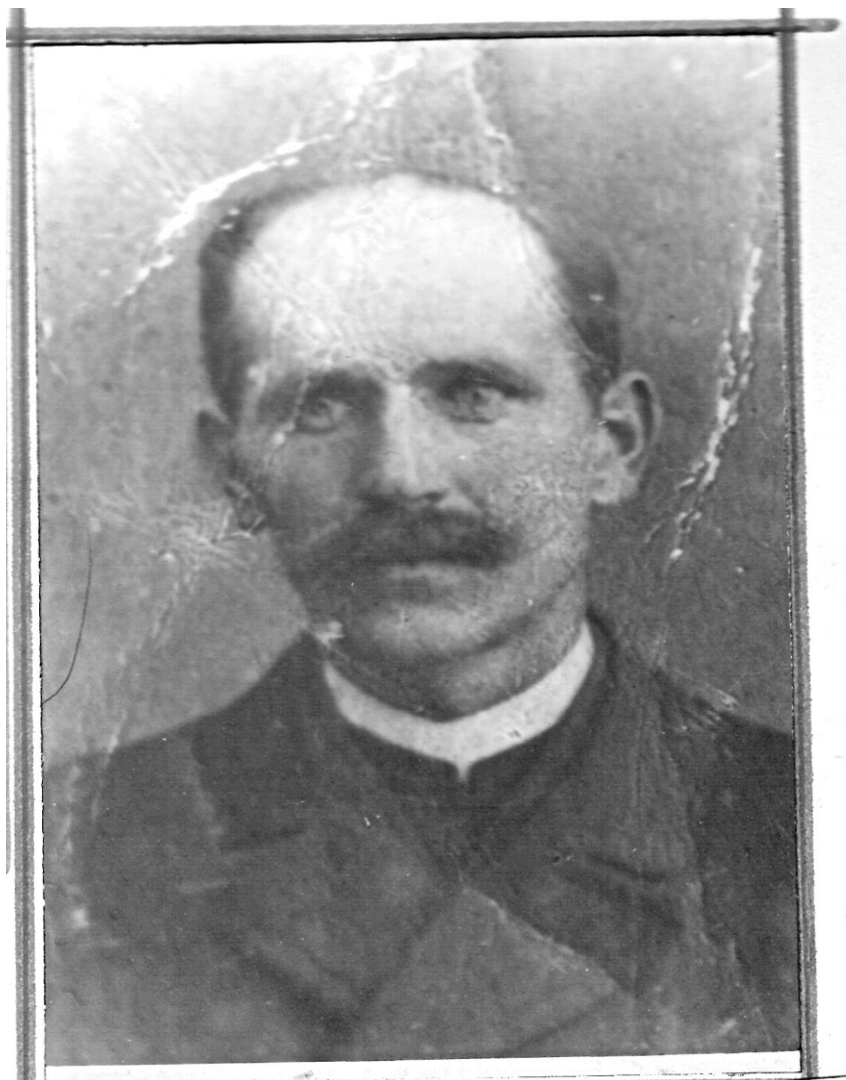
proboszcz parafii:

- pw. Narodzenia NMP w Kotłowie w latach 1875-1878 i 1879-1881
- w Cerekwicy (pow. Ostrów Wlkp.) w latach 1881-1886
- w Mącznikach koło Środy Wielkopolskiej w latach 1886-1891
- w Wolsztynie w latach 1891-1893
- pw. św. Stanisława Biskupa w Ostrowie Wielkopolskim w latach 1893-1906.

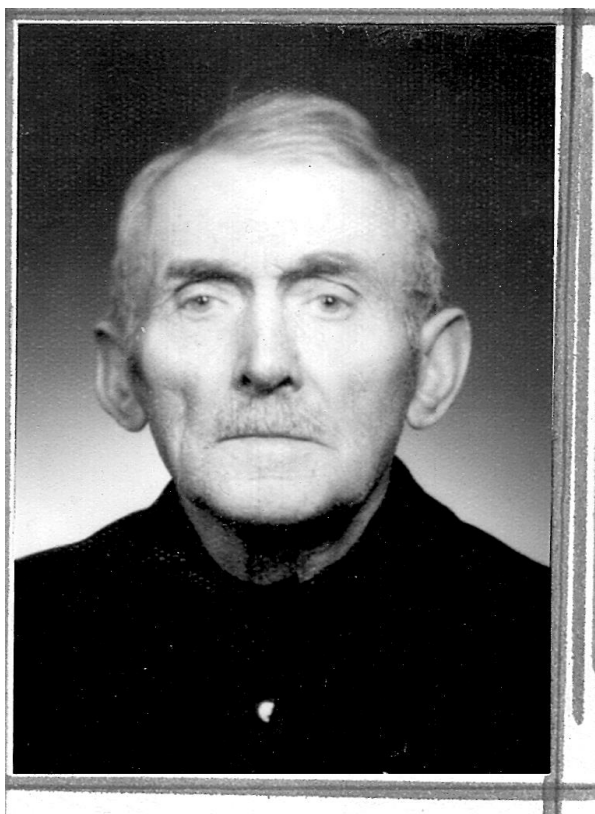
Syn Kazimierza i Zofii z Ignaszewskich. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1875 r. w Pradze. Za czasów jego duszpasterstwa parafia ostrowska przeżyła wielki rozkwit, bowiem wybudowano wtedy nie tylko obecną konkatedrę, ale również Dom Katolicki i Konwikt Arcybiskupi. Ks. Walenty w latach 1875-1878 był "nielegalnym" proboszczem parafii w Kotłowie. Za świadczenie posług kapłańskich bez pozwolenia władz zaborczych skazany został 17 października 1878 r. przez sąd w Kępnie na 200 dni więzienia. Karę odbywał w dniach od 1 grudnia 1878 r. do 18 czerwca 1879 r. w więzieniu w Ostrowie Wielkopolskim. Jak pisze w wydanych w 1900 r. Wspomnieniach z kulturkampfu 1875-1878, tych 200 dni spędził w celi sąsiadującej z

celą, w której w latach 1874-1876 więziony był prymas Polski Mieczysław Halka- Ledóchowski. Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk W latach 1870-1905 ks. Śmigieński był pod stałą inwigilacją władz zaborczych. W Archiwum Państwowym w Poznaniu znajduje sięteczka osobowa ks. Walentego z raportami o jego działalności. W jednym z pism określony został jako "fanatische Pole" tzn. fanatyczny Polak. Był inicjatorem ruchu kółek rolniczych w środowisku wielkopolskiej wsi, które obok zadań z zakresu produkcji rolnej były jedną z najskuteczniejszych form krzewienia i obrony polskości

Pochowany został na cmentarzu przy ulicy Limanowskiego w Ostrowie. W uznaniu zasług dla miasta jedna z ulic Ostrowa nazwana została Jego imieniem.

MARCIN DYMAŁA PREZES W LATACH 1919 - 1923

JAN PACYNA s. Wojciecha PREZES 1923-1928

WALENTY STRYJAK PREZES 1928-1939

W latach 1908-1914

Prezesami byli:

-ANTONI REIMAN

-ANTONI PANKALLA

ZWIĄZEK SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ /Z.S.Ch/ LATA 1945 - 1958

Po odzyskaniu niepodległości w roku 1945 jedyną masową organizacją rolniczą był Związek Samopomocy Chłopskiej. Koło Z.S.Ch zorganizowano w Jankowie właśnie w 1945 roku. Wstąpili do tego związku wszyscy byli członkowie Kółka Rolniczego z lat przedwojennych i sporo nowych młodych rolników i chłop-robotników. Prezesem wybrano Bernarda Brukarczyka, sekretarzem Antoni Kopras a skarbnikiem Leon Nadstawek. W tym czasie koło Z.S.Ch zajmowało się sprawami gospodarczymi wsi jak: budowa Domu Ludowego, naprawą dróg, mostów, melioracją. Kółko było inicjatorem pomocy sąsiedzkiej dla gospodarstw nie posiadających siły pociągowej, pomagano w pracach polowych. Powstały Powiatowe i Gminne Ośrodki Maszynowe, których zadaniem było wspieranie techniczne gospodarki żywnościowej. Ośrodki te przekazywały i dzieliły sprzęt i narzędzia rolnicze na poszczególne wsie

Zarząd koła Z.S.Ch. dysponował w tym czasie następującym sprzętem:

siewnikiem zbożowy, dołownikiem do ziemniaków ,konnym siewnikiem nawozowym, kosiarką konną do trawy z osprzętem żniwnym, sortownikiem do ziemniaków ,koparką konną do ziemniaków

W 1948 roku wybrano nowy zarząd koła Z.S.Ch. w Jankowie Przygodzkim, prezesem został Jan Świerczyk, sekretarzem Antoni Kopras a skarbnikiem Antoni Kalina. W czasie swojej kadencji zarząd przy dużym udziale członków i mieszkańców Jankowa dokończył budowę Domu Ludowego wyposażając go w niezbędne meble i wewnętrzne urządzenia. Wszystkie prace niefachowe zostały wykonane w czynie społecznym. Środki finansowe na prace specjalistyczne były gromadzone z zabaw tanecznych, przedstawień teatralnych, dożynek itp. Realizowana jest praca wewnątrz organizacyjna: zebrania odbywają się dwa razy w miesiącu i są łączone z częścią szkoleniową na temat wprowadzania nowych metod w gospodarstwach rolnych. Dużą i bieżącą pomocą służył gminny instruktor rolny Antoni Kalina. Część członków koła łączyła działalność społeczną i zawodową z pracą samorządową. Jan Świerczyk, Jan Pietraszek i Antoni Kalina byli radnymi Rady Gminy w Przygodzicach a ponadto Jan Pietraszek był Przewodniczącym Komisji Rolnej.

Te lata nie należały do łatwych dla rolnictwa. Chłopi musieli zmagać się ze skutkami wysiedleń i rozgrabień wojennych, brak było siły pociągowej konnej co przekładały się w przeprowadzaniu terminowych prac polowych. Gospodarstwa nie otrzymywały kredytów, nałożono na rolników obowiązkowe dostawy zboża, żywca, ziemniaków i mleka. Bez żadnego tłumaczenia żądano wykonania nałożonych planów a rolników którzy nie wywiązywali się z obowiązkowych dostaw również aresztowano. Pomimo tych trudnych warunków gospodarczych koła Z.S.Ch. podejmowało inicjatywy takie jak udział przy budowie szkoły podstawowej, gdzie wykonano prace na kilkanaście tysięcy złotych, przeprowadzono elektryfikację Jankowa, organizowano prace przy budowie drogi o twardej nawierzchni Janków-Przygodzice, Janków – Topola Wielka. Przy tych pracach członkowie koła zwozili materiały takie jak żwir, kamienie itp. Wykonywano prace melioracyjne szczególnie na terenie łąk. Zarząd koła Z.S.Ch. aktywnie uczestniczył w rozwoju ruchu spółdzielczego - Gminnych Spółdzielni. Członkowie zasiadali w radach nadzorczych a dla polepszenia handlu , zaopatrzenia i obsługi pracowali w komitetach sklepowych.

W roku 1956 zmianie uległa struktura władzy terenowej. Powstały Gromadzkie Rady Narodowe. Janków Przygodzki razem z Topolą Wielką i Topolą Małą utworzyły GRN z siedzibą w Topoli Wielkiej.

Spośród członków koła Z.S.Ch. radnymi byli: Jan Pitraszek , Jan Świerczyk, Antoni Kalina, I Antoni Kopras. Antoni Kalina był najpierw Zastępcą Przewodniczącego a później Przewodniczącym

Prezydium GRN.

Był to okres zmian politycznych i gospodarczych, korzystnych dla naszego kraju w tym także dla rolnictwa. Ten okres nazywany jest Odwilżą Gomułkowską nazywana także polskim październikiem, październikiem 1956 lub odwilżą październikową, to zmiana polityki wewnętrznej w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w II poł. 1956 roku, połączona ze zmianą na czele władzy i liberalizacją systemu politycznego. Jej efektem było m.in. uwolnienie z więzień i internowań części więźniów politycznych i duchowieństwa; w tym kard. Stefana Wyszyńskiego. Odwilż Gomułkowska była następstwem śmierci Stalina (marzec 1953) i związanych z tym zmian w ZSRR, wydarzeń poznańskich (czerwiec 1956), rozłamu w rządzącej partii PZPR. Dojścia do władzy nowej ekipy rządowej pod przywództwem Władysława Gomułki i zapowiedzi reform zostały entuzjastycznie przyjęte przez wiele osób, czego świadectwem był liczny wiec na placu Defilad 24 października. Podczas przemówienia na wiecu Gomułka potępił wówczas stalinizm i zapowiedział reformy, mające na celu demokratyzację ustroju. Bezpośrednio po tych wydarzeniach z Polski wyjechał marszałek Konstanty Rokossowski oraz wielu innych oficerów radzieckich, służących w Siłach Zbrojnych PRL. Głównymi reformami i skutkami odwilży październikowej były: Staliność powrócił do dawnej nazwy Katowice. Zwolniono z więzienia prymasa Stefana Wyszyńskiego i odnowiono umowę Państwo – Kościół. Odebrano się procesy największych zbrodniarzy z Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Zlikwidowano sklepy przeznaczone dla elit. Zniesiono zakaz posiadania przez obywateli platyny, złota i obcych walut. Ogłoszono zaprzestania zagłuszania audycji radiostacji zachodnich w języku polskim. Odrzucono sowieckie wzorce w Związku Harcerstwa Polskiego. Powołano Radę Ekonomiczną przy Radzie Ministrów. Wielu profesorów usuniętych w latach stalinowskich wróciło na wyższe uczelnie. Nastąpiło częściowe odejście od stalinowskich metod w rządzeniu krajem. Zrehabilitowano ok. 1500 więźniów politycznych. Wypuszczono na wolność ok. 35 tysięcy niesłusznie osądzonych osób. Umożliwiono działanie pozostałym partiom politycznym. Do Polski wróciło ok. 29 tysięcy Polaków z ZSRR. Nastąpiły zmiany kadrowe w wojsku. Najważniejszą decyzją dla gospodarki rolnej było wycofanie się z planów kolektywizacji rolnictwa.

W listopadzie 1956 roku odbywały się zebrania powiatowe na których padały głosy „jeszcze w Polsce nie jest dobrze, ale lepiej się oddycha”. Podczas zebrania powróciła sprawa działalności nowej samodzielnej chłopskiej organizacji zawodowej. W wielu wypowiedziach podkreślano potrzebę swobody organizacyjnej w działalności związkowej chłopów. Dyskutowano również sprawę nazwy i ustalono, że najlepsza a nazwą będzie powrót do nazwy „Kółko rolnicze”

W drugiej połowie listopada 1956 powstało nowe kółko rolnicze w Jankowie Przygodzkim.

Jego prezesem wybrano Jana Świerczyka, sekretarzem Antoniego Koprasa a skarbnikiem Leona Sówkę.

Kółko rolnicze pod kierownictwem nowego zarządu zajmowało się głównie pracami społecznymi przy Domu Ludowym, organizowaniem konkursów chowu cieląt, sprowadzaniem nawozów sztucznych, wymianą materiału siewnego i mechanizacją rolnictwa nie zapominając o działalności kulturalnej tj. przedstawieniach teatralnych, zabawach i dożynkach.

KÓŁKO ROLNICZE W LATACH 1958 -1989

W roku 1958 wybrano nowy zarząd.. Prezesem wybrano ponownie Jana Świerczyka, wice prezesem Franciszka Kalinę, sekretarzem Antoni Koprasy, skarbnikiem Marian Wnuk. W tym składzie zarząd funkcjonował do końca 1963 roku. W dniu 9 września 1963 roku zmarł prezes Jan Świerczyk, a funkcję prezesa po jego śmierci, i w czasie choroby pełnił wice prezes, Franciszek Kalina. Kółko w tym czasie dysponowało sprzętem rolniczym

z którego korzystali jankowscy rolnicy. Był to: młocarnia, silnik elektryczny, opylacz, snopowiązałka, dwa pługi ciągnikowe, ciągnik młocarnia R7a, sortownik, rozdrabniacz i inne narzędzia rolnicze.

Ogólna wartość posiadanego sprzętu wynosiła 205 787,00 zł.

Sprzęt rolniczy był wykorzystywany przy pracach w gospodarstwach rolnych a przechowywany

W pomieszczeniach gospodarskich członków gdyż kółko nie posiadało własnych garaży. Rozwój działalności usługowej spowodował konieczność prowadzenia księgowości i utworzenia stanowiska dyspozytora tj. osoby koordynującej korzystanie przez rolników z maszyn i urządzeń oraz przyjmowania opłat. Dyspozytorem został Jan Pietraszek. Dochody kółko przeznaczało na zakup nowych urządzeń rolniczych i budowę garaży.

Bardzo ważnym wydarzeniem było powstanie we wrześniu 1958 roku Koła Gospodyń Wiejskich- organizacji współpracującej z kółkiem rolniczym i realizująca program aktywizacji społeczno- zawodowej kobiet. O działalności KGW piszemy w dalszej części „Notatek....

Lata 1964-1971 to okres dalszego rozwoju działalności usługowej kółka. Zarząd stanął przed koniecznością zatrudnienia pracowników-zatrudniono traktorzystów oraz księgowego którym był Henryk Przygoda. Wybudowano garaże, wykonywano wszystkie podstawowe usługi , prace polowe oraz utworzono przy obecnej ulicy Ostrowskiej miejsce przechowywania sprzętu i narzędzi, które nazwano bazą maszynową.

Dyspozytorami sprzętu byli mianowani przez zarząd Franciszek Harych a następnie Bogusław Chyżak. Do roku 1972 prezesem kółka był Jan Stryjak sekretarzem Edmund Nadstawek , następnie Stanisław Kubiak a skarbnikiem Kazimierz Barczak. W tym czasie zarząd powołał na stałe kierownika Bazy Maszynowej , którym został Eugeniusz Wojciechowski z Topoli Osiedle.

W roku 1972 powołano Radę Użytkowników i bazę maszynową przekształcono w Międzykółkową Bazę Maszynową. Rada składała się z przedstawicieli zarządów kółek rolniczych w: Smardowa, Topoli Wielkiej, Wysocka Małego i Jankowa Przygodzkiego. Kółka rolnicze ,które utworzyły Radę Użytkowników przekazały do MBM sprzęt i maszyny rolnicze którymi dysponowały. Pierwszym przewodniczącym rady wybrano Mariana Menderę z Jankowa Przygodzkiego. Głównym celem działalności rady był nadzór nad celowym użytkowaniem posiadanego sprzętu i maszyn oraz ubieganie się o rozbudowę parku maszynowego. Istota funkcjonowania rady polegała także na konieczności dostosowania interesów chłopskich do prowadzonej wówczas przez państwo polityki rolnej szczególnie w zakresie unowocześniania technicznego rolnictwa. Okres ten charakteryzował się brakiem maszyn i urządzeń rolniczych a także ich wysokimi cenami. Brak tego sprzętu powodował, że ich przeznaczeniu decydowały wojewódzkie i gminne komisje przydziału maszyn. Podobna sytuacja dotyczyła materiałów budowlanych i opału.

Działalność Rady Użytkowników nie zahamowała lub ograniczyła działalności kółka. Nowym prezesem wybrano w dniu 17.03.1973 roku Bolesława Majchrzaka , sekretarzem Antoniego Kalinę , funkcję skarbnika pełnił nadal Kazimierz Barczak a następnie prezesem był Lucjan Zawada

Lata 1970-1975 to szereg inicjatyw podejmowanych przez członków kółka dla całego społeczeństwa

Jankowa. Zakończono działalność gospodarczą poprzez świadczenie usług, wypożyczanie sprzętu. Tą działalnością zajmowała teraz baza maszynowa natomiast zarząd kółka sprawował funkcje kontrolne. Działalność kółka koncentrowała się na rozwiązywaniu problemów socjalnych mieszkańców do których przede wszystkim należało zaopatrzenie wsi w wodę.

Podejmując inicjatywę budowy wiejskiego wodociągu zarząd kółka rolniczego zwrócił się o udział do całego społeczeństwa Jankowa. Wybrany został społeczny komitet budowy wodociągu w skład, którego weszli głównie członkowie zarządu kółka. Na ten cel zbierano wśród mieszkańców wsi pieniądze w wysokości jaka ustalono na zebraniu ogólnie wiejskim. Budowy wodociągu zmobilizowała całe społeczeństwo Jankowa, realizacja tego przedsięwzięcia była omawiana podczas kilkunastu zebrań wiejskich. Zarząd kółka zabiegał o pozyskanie środki finansowe na ten cel z zakładów działających na tym terenie takich jak Chemiczna Spółdzielnia Pracy czy Państwowe Gospodarstwo Rybackie i środki takie pozyskiwano. Otwarcie wodociągu odbyła się w nowo oddanej do użytku hydroforowni i było podniosłą uroczystością w której uczestniczyło wielu mieszkańców Jankowa, przedstawiciele władz gminnych i wojewódzkich, młodzież szkolna przygotowała część artystyczną.

Bezpośrednio po zakończeniu prac związanych z inwestycją wodociągową kółko rolnicze rozpoczęło prace na budowę nowego ośrodka kultury i sportu. Początkiem prac na tym ośrodku było przekazanie na potrzeby tej budowy sumy kilkudziesięciu tysięcy zł, które były na koncie kółka. Podczas Walnego Zebrania Sprawozdawczego odbytego w dniu 23.11.1974 roku, w wyniku propozycji przedstawionych przez uczestniczących w zebraniu przedstawicieli Powiatowego Zarządu Kółek Rolniczych, podjęto uchwałę o przystąpieniu do nowotworzonej organizacji pod nazwą Spółdzielnia Kółek Rolniczych.

Otwarcie jankowskiego wodociągu. Na fotografii część artystyczna w wykonaniu młodzieży.

Kółko rolnicze organizuje w tym czasie dla mieszkańców Jankowa wycieczki turystyczno-krajoznawcze, przedstawienia teatralne , majówki i dożynki.

Prezesem kółka w dniu 14 lutego 1976 roku zostaje wybrany Jan Pacyna. Kółko zajmuje się sprawami związanymi z rozbudowa sieci wodociągowej na ulicy Sosnowej i Pardalinie. Trwały prace budowlane przy Ośrodku Kultury i Sportu a także przy budowie kanalizacji burzowej łącznie z chodnikami na ulicy Łąkowej i Południowej. W latach 1976-77 zainstalowano sieć pastuchów elektrycznych co dało wymierne efekty w wykorzystaniu pastwisk oraz miało wpływ na wysokość produkcji mleka.

Z inicjatywy prezesa Jana Pacyny zarząd postanowił zorganizować uroczyste obchody 75 rocznicy działalności. Główna uroczystość odbyła się w 1979 roku. Obchody rozpoczęły się uroczystą mszą świętą odprawioną przez proboszcza jankowskiej parafii księdza Jana Urbaniaka. We mszy uczestniczył aktyw kółka , zaproszeni goście, lokalna społeczność. W czasie mszy długoletni działacz kółkowy Antoni Kalina dokonał podsumowania działalności organizacji podkreślając, że członkowie kółka rolniczego czynnie uczestniczyli w życiu społecznym wsi i z pełnym zaangażowaniem podejmowali prace na rzecz swego środowiska, na rzecz podnoszenia kultury rolnej wiejskich gospodarstw krzewienia oświaty i kultury, podnoszenia poziomu życia mieszkańców.

Po mszy świętej odbyło się spotkanie mieszkańców Jankowa. Młodzież szkolna przygotowała ciekawa część artystyczną, członkinie KGW poczęstunek. Podczas części oficjalnej wielu działaczy otrzymało odznaczenia „Za zasługi dla Kółek Rolniczych”, okolicznościowe dyplomy i podziękowania. Podczas oficjalnej uroczystości odczytano nazwiska działaczy kółkowych którzy przyczynili się do niewątpliwych wysokich wyników pracy organizacji w czasie minionych 75 lat.

Są to: Wojciech Pacyna, Jan Barczak, Marcin Dymała, Józef Zybała, Jan Pacyna s. Wojciecha, Walenty Stryjak, Antoni Kopras, Bernard Brukarczyk, Jan Świerczyk, Jan Pietraszek, Antoni Kalina, Józef Witek, Franciszek Harych, Leon Sówka, Władysław Grzegorowski, Stanisław Fluder, Józef Górny, Stanisław Białkowski, Teodor Mośpan, Jan Nowak, Franciszek Kalina, Marian Wnuk, Marian Mendera, Stanisław Kubiak, Tadeusz Zawada, Kazimierz Pichet, Władysław Musieł, Kazimierz Barczak, Jan Stryjak, Kazimierz Brukarczyk Bolesław Majchrzak, Leon Witek, Jan Pacyna s. Jana, Jan Nadstawek, Stanisław Nadstawek, Stanisław Perz, Marian Jędrzejak, Jan Szczepaniak, Franciszek Dymała s. Marcina, Stanisław Grzegorowski, Wojciech Nowak, Józef Grzegorowski, Franciszek Musieł, Lucjan Zawada, Edmund Nadstawek, Bogumił Chyżak, Józef Grzegorowski s. Józefa, Henryk Adamek, Władysław Szukała, Jan Macioszek, Leon Wawrzyniak, Franciszek Lesiewicz, Jan Kędzia, Henryk Przygoda i wielu innych.

Podczas Walnego Zebrania Kółka Rolniczego odbytego pod koniec 1979 roku wybrano nowy zarząd w składzie: prezes Józef Grzegorowski, wice prezesa Franciszek Musieł i Irena Szopińska, sekretarz Antoni Kalina, skarbnik Kazimierz Barczak, członkowie zarządu: Stanisław Nadstawek, Marian Mendera, Wojciech Nowak, Zenon Grzegorowski, Jan Pacyna.

Z inicjatywy kółka rolniczego zakupiono dla SKR nowe maszyny: dwurzędowy kombajn do ziemniaków, koparkę do konserwacji rowów na łąkach, snopowiązałki, kombajn zbożowy, maszyny do koszenia łądyg ziemniaczanych i inne. Zakup tych maszyn był możliwy dzięki dotacjom z Funduszu Rozwoju Rolnictwa. Rok 1980 był bardzo ważny dla dalszego rozwoju rolnictwa, gdyż w tym czasie podjęto na wniosek rolniczych organizacji zawodowych dyskusję o uposażeniu emerytalnego rolników, w której aktywnie wzięli udział również członkowie kółka rolniczego w Jankowie. Jednak odczuwalny był nadchodzący kryzys gospodarczy, który dotknąć miał także rolnictwo. Od 1 lipca 1980 roku SKR w Jankowie stał się jednostką podrzędną wchodząca w skład SKR Odolanów, któremu nadano nazwę Zakład Usług Mechanicznych (ZUM). Decyzja reorganizująca SKR w Jankowie została podjęta arbitralnie przez WZRK w Kalisz wbrew protestom rolników. Pogarszająca się sytuacja gospodarcza zmusiła członków kółka rolniczego do wspólnego sprawowania

nawozów sztucznych i innych środków produkcji. Np. w listopadzie 1980 roku sprowadzono: 100 ton kainitu, 25 ton saletrzaku , 20 ton polifoski

W roku 1981 zaplanowano dokończenie budowy kanalizacji burzowej i przekazano na rzecz parafii karawan pogrzebowy, który dotąd był w posiadaniu kółka. Bazą Zakładu Usług Mechanicznych był w tym okresie kierował Franciszek Michalak.

Od 19 listopada 1981 roku prezesem kółka rolniczego jest Wojciech Nowak jego zastępcami Franciszek Musiel i Irena Szopińska, sekretarzem Antoni Kalina, skarbnikiem Kazimierz Barczak Członkami zarządu Zenon Grzegorowski i Józef Grzegorowski. Kółko zajmowało się wtedy naprawami dróg i przepustów organizowało też wiele imprez kulturalno-turystycznych, Zorganizowano wycieczki: do Krakowa ,Zakopanego i Szczawnicy, Trójmiasta, w Sudety ,do Karpacza i Szrenicy

W latach 1983 i 84 odbyły się kolejne imprezy dożynkowe z bardzo ciekawym programem, który oklaskała licznie zgromadzona publiczność. Bardzo podobał się szczególnie program folklorystyczny przygotowany przez Panie z KGW, który później był prezentowany na imprezach folklorystycznych w różnych miejscowościach województwa kaliskiego. Program był przygotowywany przez nauczycielkę szkoły podstawowej późniejszego Dyrektora Genowefę Świerczyk.

W tych latach kółko podejmowało próby powrotu do samodzielnego zakładu Spółdzielni Kółek Rolniczych i realizowano asfaltowanie dróg o dotychczasowym podłożu kamienistym. Kierownikiem bazy został Andrzej Woźniak pod którego kierownictwem zakład uzyskiwał pozytywne efekty gospodarcze..

Z inicjatywy kółka rolniczego rozpoczęto prace przygotowujące kolejną inwestycje tzn. gazyfikację wsi .Na przełomie lat 1986/87 działacze kółkowi przeprowadzili rozeznanie i odbyli wiele rozmów dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków zainstalowania sieci gazowniczej.

Po przeprowadzeniu rozeznania zwołano na dzień 22 marca 1987 roku zebranie kółka rolniczego połączone z zebraniem wiejskim. Podczas zabrania powołano uchwałą zabrania Społeczny Komitet Budowy Gazociągu przy Kółku Rolniczym w Jankowie Przygodzki. W skład komitetu wybrano następujące osoby:

Przewodniczący Komitetu Bogdan Górny i członkowie: Wojciech Nowak, Marian Wnuk, Marian Caliński Zenon Grzegorowski, Tadeusz Zawada, Stanisław Szymański, Marian Mendera, Marian Górny, Marek Trzcieliński, Ireneusz Cal, Kazimierz Tomaszek, Kazimierz Barczak, Łukasz Wronka, Janusz Bąk, Jan Pacyna, Franciszek Banasiak, Kazimierz Nowak, Jerzy Woźniak, i Czesław Sokół.

Podczas zebrania ustalono że, koszt jednego kilometra gazociągu ma wynosić 6 milionów zł.

W związku z tym podjęto uchwałę określającą obowiązki mieszkańców. I tak:

-odpłatność od jednego budynku będzie wynosić 150 tysięcy zł

-każdy właściciel posesji zobowiązał się do wykonania wykopy na głębokości 1,5 m i w odległości 2 m od budynków

Rok 1989 była bardzo trudny dla gospodarki żywnościowej. Wprowadzano reformy gospodarcze, które również odbijały się na opłacalności rolnej. Pierwszymi efektami była drastyczna podwyżka cen środków produkcji rolniczej i dodatkowo ich brak. I po raz kolejny kółko rolnicze było pomocnym instrumentem w rozwiązywaniu tych problemów. Funkcjonujący w Jankowie ZUM sprowadza i dostarcza do gospodarstw rolnych wapno magnezowe i inne nawozy oraz środki ochrony roślin oraz materiał siewny. Dokonano także częściową wymiana sprzętu. Jednocześnie członkowie aktywnie uczestniczą w dalszej rozbudowie Ośrodka Kultury i Sportu łącznie z budową kotłowni, która miałaby ogrzewać cały kompleks kulturalno-oświatowy.

Na działalność kółka rolniczego w Jankowie Przygodzkim w latach 1980-1989 miały wpływ wydarzenia rozgrywające się wtedy w Polsce do których należy zaliczyć powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność". Związek powstał w sierpniu-wrześniu 1980 na fali niezadowolenia społecznego z pogarszającej się sytuacji ekonomicznej społeczeństwa oraz ze sposobu sprawowania władzy. Strajki zapoczątkowane w lipcu 1980 na Lubelszczyźnie, kontynuowane w sierpniu na Wybrzeżu, rozwinęły się w protesty ogólnopolskie. W drugiej połowie 1980 masowe wystąpienia robotnicze przybrały formę strajków wybuchających początkowo w mniejszych ośrodkach przemysłowych (Sanok, Mielec, Tczew), następnie w większych miastach (Poznań, Łódź), osiągając kulminację na Wybrzeżu, gdzie 13 sierpnia 1980 rozpoczął się strajk okupacyjny w Stoczni Gdańskiej. Do strajków solidarnościowych przystąpiła większość przedsiębiorstw Wybrzeża, w tym Stocznia Szczecińska, oraz kopalnia węgla kamiennego w Jastrzębiu. Zmuszone do rozmów władze państwowe zawarły ze strajkującymi porozumienia w Szczecinie, Gdańsku i Jastrzębiu. Porozumienie gdańskie z 31 sierpnia zawierało zgodę rządu na utworzenie niezależnych związków zawodowych. Realizacja przyjętych porozumień społecznych zostało przerwane wprowadzeniem w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku stanu wojennego. Przepisy stanu wojennego ograniczały podstawowe prawa obywatelskie, wprowadziły m.in. godzinę milicyjną (do maja 1982), zawiesiły działalność organizacji społecznych i związków zawodowych. Zmilitaryzowano główne działy gospodarki, zakazano zmian miejsca pobytu, wprowadzono cenzurę korespondencji, tryb doraźny w postępowaniu sądowym. Internowano działaczy opozycji politycznej oraz kilkunastu reprezentantów władzy sprzed sierpnia 1980 (łącznie ok. 10 tys. osób). Zamierzenia związane z reformą państwa poprzez stan wojenny nie przyniosły oczekiwanych efektów. Stąd też strona rządowa i związkowa uzgodniły warunki konferencji Okrągłego Stołu. W wyniku jej ustaleń w kwietniu 1989 ponownie zarejestrowano NSZZ "Solidarność". Efektem konferencji okrągłego stołu były wybory parlamentarne 4 czerwca 1989, podczas których kandydaci na posłów popierani przez "Solidarność" zdobyli wszystkie miejsca wynegocjowane dla opozycji w sejmie i uzyskali 99 miejsc w senacie, na ogólną liczbę 100. Wybory te umożliwiły powstanie w sierpniu 1989 pierwszego niekomunistycznego rządu premiera T. Mazowieckiego. Elektorat związany z NSZZ "Solidarność" zdecydował także o zwycięstwie L. Wałęsy w wyborach prezydenckich w grudniu 1990.

Członkowie jankowskiego kółka rolniczego aktywnie uczestniczyli w różnorodnych formach protestów społecznych biorąc udział w wiecach, demonstracjach i innych przedsięwzięciach ogólnospołecznych. Pozostali jednak wierni swej długoletniej tradycji kółka rolniczego przekształcając i dostosowując swą organizację do zmienionych warunków prawnych i gospodarczych.

LATA 1990-2004

Na działalność kółka rolniczego na początku lat 90-tych wpływały reformy gospodarcze zwane planem Balcerowicza. Był to pakiet reform gospodarczo-ustrojowych, którego realizacja rozpoczęła się w roku 1990. Nazwę tę utworzono od nazwiska głównego autora tych reform, ówczesnego wicepremiera i ministra finansów, Leszka Balcerowicza. Stworzył on plan reform.

Plan ów miał umożliwić transformację z gospodarki centralnie sterowanej do rynkowej. W momencie gdy zaczęto wprowadzać plan Balcerowicza, panowała w Polsce hiperinflacja (roczna stopa inflacji w 1989: +639,6%), zadłużenie zagraniczne wynosiło 42,3 mld USD (64,8% PKB wg GUS), półki sklepowe świeciły pustkami, a całą gospodarkę groziła zupełna zapaść. Efektem wprowadzonych norm prawnych, prowadzonej restrykcyjnej polityki Narodowego Banku Polskiego i licznych prywatyzacji było znaczne obniżenie inflacji, uwolnienie kursu złotówki w stosunku do innych walut, spory wzrost gospodarczy, względna stabilizacja sytuacji gospodarczej i utworzenie w ciągu 2 lat 600 tysięcy przedsiębiorstw prywatnych, w których znalazło miejsce pracy 1,5 mln osób. Plan Balcerowicza jest też krytykowany za to, że przyczynił się do znacznego spadku stopy życiowej licznych grup ludności, zwłaszcza pracowników niedochodowych przedsiębiorstw państwowych oraz pracowników gospodarstw rolnych, tworząc obszary nędzy i strukturalnego bezrobocia, które w wielu miejscach trwa aż do dzisiaj. Niektórzy ekonomiści zarzucali też planowi Balcerowicza zbyt słabą ochronę rynku wewnętrznego w czasie transformacji oraz dopuszczenie do wieloletniej zapaści całych branż gospodarki na skutek braku państwowej polityki wpływania na jej strukturę.

Również w Jankowie pojawiły się oznaki nowych stosunków gospodarczych. Należały do nich min:

powstawanie prywatnego handlu a także rozwój innych form prywatnej działalności gospodarczej. Jednak widoczną oznaką tych zmian było powstanie w krótkim czasie właśnie prywatnych sklepów.

Działalność kółka rolniczego w tym czasie łączy się z funkcjonowaniem Spółdzielni Kółek Rolniczych a głównie w tworzeniu warunków właściwego pod względem technicznym i terminowego świadczenia usług. Obecnie kółko nie zajmuje się już zakupem maszyn, urządzeń, nawozów czy środków ochrony roślin ponieważ jest to zadanie właśnie SKR- u, którym kieruje do roku 1996 Andrzej Woźniak a od 1 stycznia 1997 Franciszek Banasiak.

W roku 1992 następuje organizacyjne i finansowe rozłączenie działalności ZUM Janków Przyg. z SKR Odolanów i reaktywuje się samodzielna jednostka gospodarcza SKR Janków Przygodzki

Od początku lat 90-tych członkowie kółka rolniczego intensywnie pracują na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców sołectwa.

Powstaje komitet telefonizacji w którym kieruje członek kółka sołtys wsi Bolesław Majchrzak i w 1993 roku 90 % mieszkańców wsi zainstalowało w swoich domach telefony, trwają prace przy zakładaniu sieci gazyfikacyjnej wsi . Była to długa inwestycja i prace zakończono w ... roku.

Równolegle na wniosek kółka rolniczego dokonano wyłożenia dywanika asfaltowego na ulicy Łąkowej. Głównymi inicjatorami remontu tej drogi byli Marian Mendera, Jan Pacyna i Bolesław Majchrzak-którzy zebrali od użytkowników kwotę ok.60 tysięcy złotych i przekazali na budowę tej drogi do Urzędu Gminy.

Prezesem kółka jest Franciszek Banasiak, który łączy tą funkcję z funkcją prezesa SKR.

SKR ma dość bogaty park maszynowy a Prezes star się rozszerzyć usługi. Wykonywane są usługi

transportowe dla zakładów przemysłowych, przeprowadzana jest modernizacja chodnika na ulicy Długiej i wybudowany nowy chodnik na odcinku Kościół – cmentarz na ulicy Ostrowskiej zaś w zimie sprzęt SKR pracuje na rzecz właściwego utrzymania dróg. Wykonywane są prace konserwacyjne na drogach, skwerach i obiektach sportowych. Taki szeroki zakres usług powoduje że sytuacja ekonomiczna zakładu jest dobra. Prezes F. Banasiak jest także radnym w Radzie Gminy Przygodzice gdzie reprezentuje naszą miejscowość min. z jego inicjatywy przeprowadzana jest rozbudowa Ośrodka Kultury a część pomieszczeń przekazana na przetoby młodzieży szkolnej a cały obiekt zmienił swój wygląd i estetykę.

Podczas kolejnego zebrania odbytego dnia 20.02.2001 roku dokonano wyboru nowych władz kółka. prezesem wybrano ponownie Franciszka Banasiaka, sekretarzem Czesława Sokoła, skarbnikiem Stanisława Wnuka. Wybrano też komisję rewizyjną w składzie: Stanisław Nadstawek – przewodniczący, i członkowie Franciszek Musieł, Wiesław Pichet. Podczas zebrania uchwalono składkę członkowską w wysokości 10 zł. rocznie od członka oraz zobowiązano zarząd do dokonania rejestracji organizacji w Krajowym Rejestrze Sadowym. Rejestr został dokonany w dniu 7.października 2002 roku i kółko otrzymało nr 0000134253 adres Janków Przygodzki ul. Ostrowska 53. Podstawą rejestru był statut uchwalony przez Walne Zebranie Członków w dniu 18 lutego 1983 roku, który określiła cel działania: Są to:

- utrwalenie własności i prawa dziedziczenia indywidualnych gospodarstw rolnych,
- równoprawne traktowanie zawodu rolnika z innymi grupami zawodowymi,
- obrona praw i interesów zawodowych, materialnych, socjalnych i kulturalnych rolników i ich rodzin,
- rozwój indywidualnych gospodarstw rolnych i wzrost ich produktywności,
- zapewnienie opłacalności produkcji rolnej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji,
- poprawa materialnych i socjalnych oraz oświatowo-kulturalnych warunków pracy i życia ludności Rolniczej.

W latach 2003-2004 kółko rolnicze w Jankowie Przyg. uroczyście obchodziło swe 100- lecie działalności. Do udziału w tych obchodach zaproszono całą społeczność Jankowa w tym głównie młodzież szkolną. Mieszkańcy Jankowa w dniu..... uczestniczyli w uroczystej mszy świętej odprawionej przez proboszcza parafii kś. kanonika Jana Urbaniaka. Podczas mszy świętej na honorowym miejscu stał poczet sztandarowy ze sztandarem kółka rolniczego. Poczet sztandarowy stanowili

członkowie kółka: Stanisław Wnuk, Bronisław Banasiak i Andrzej Nadstawek.

Sztandar ma bogatą historię. Z okazji 25- lecia kółka, w roku 1928, rozpoczęto zbiórkę funduszy na sztandar. Jego uroczyste poświęcenia nastąpiło w dniu 18 sierpnia 1929 roku. Napisy umieszczono na drzewcu sztandaru podobnie jak i on sam przetrwały do czasów współczesnych. W czasie okupacji sztandar był pilnie strzeżony przez członków kółka.

FOTO SZTANDARU

7 maja 2004 roku społeczność Jankowa poniosła dotkliwą stratę. W wieku 68 lat zmarł Franciszek Banasiak, który kierował kółkiem rolniczym przez ostatnie siedem lat, był niekwestionowanym społecznikiem, inicjatorem i aktywnym wykonawcą wielu przedsięwzięć ogólnospołecznych, zaangażowanym radnym przez cztery kadencje. Franciszka Banasiaka, żegnały tłumy mieszkańców Jankowa i okolicznych miejscowości, przedstawiciele władz różnych szczebli, młodzież. Proboszcz Jankowskiej parafii podkreślając zasługi zmarłego powiedział min. że: mottem przewodnim Franciszka Banasiaka były słowa módl się i pracuj... dla swoich najbliższych, znajomych i sąsiadów Franciszek był przykładem jak można godzić jednocześnie obowiązki zawodowe z wypełnianiem obowiązków zawodowych „powiedział min. kś. Kanonik J.Urbaniak

Następcą Franciszka Banasiaka na funkcji prezesa kółka rolniczego wybrano w dniu 29.06.2004 roku Jana Pacynę, który obejmuje tę funkcję po raz kolejny. Funkcję sekretarza pełni Czesław Sokół a skarbnika Stanisław Wnuk.

Prezesem Zarządu w SKR został Czesław Torba.

Z inicjatywa zarządu kółka odbywają się finałowe uroczystości obchodów 100 lecia kółka rolniczego.

W dniu 16 października 2004 roku spotkało się kilkadziesiąt osób-członków kółka z rodzinami, przedstawiciele władz różnych szczebli i instytucji. Podczas tego spotkania dokonano podsumowania 100-letniej kółkowej działalności przedstawionej przez Genowefę Świerczyk – historyka, była długoletnią dyrektorkę tutejszej szkoły. Grupa działaczy kółkowych została odznaczona odznakami, i dyplomami. I tak:

Odznaki „Zasłużony dla rolnictwa” przyznanymi przez ministra rolnictwa otrzymali:

-Henryk Adamek, Franciszek Kalina, Marian Wnuk, Bolesław Majchrzak, Irena Szopińska, Jan Stryjak pośmiertnie, Irena Barczak, Kazimierz Barczak, Kazimierz Brukarczyk

Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych przyznał dla Kółka Rolniczego

w Jankowie Przygodzkim odznakę „Za zasługi dla Kółek Rolniczych”

Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych przyznał także odznakę „Za zasługi dla Kółek Rolniczych” które otrzymali:

-Jan Pacyna, Genowefa Świerczyk, Stanisław Nadstawek, Stanisław Wnuk, Andrzej Mendera

Za wieloletnią ofiarną pracę dla rozwoju i umacniania społeczno-gospodarczej działalności Kółek

Rolniczych dyplomy otrzymali:

-Jan Pacyna, Bogumił Chyżak, Wojciech Nowak, Czesław Sokół, Marian Sokół, Andrzej Mendera, Stanisław

Nadstawek, Jan Banasiak, Józef Grzegorowski, Franciszek Musieł, Stanisław Wnuk, Henryka Banasiak, Czesław Torba, Irena Kubiak Uroczystość uświetlił występ młodzieży szkolnej a następnie odbyło się spotkanie towarzyskie.

Wspólna fotografia uczestników spotkania 100 lecia Kółka Rolniczego

KRAJOWY ZWIĄZEK
ROLNIKÓW, KÓŁEK
I ORGANIZACJI
ROLNICZYCH

w dowód uznania
za szczególne osiągnięcia
w rozwoju organizacji
kółek rolniczych

przyznaje

dla Kółka Rolniczego
w Jankowie Przygodzkim

odznakę

„ZA ZASŁUGI DLA KÓŁEK ROLNICZYCH”

PREZES

M. Seweł

Warszawa dnia 01.10.2004 r.

Nr rejestr. 1945/04

PREZESI I DZIAŁACZE KÓŁKA ROLNICZEGO W OKRESIE POWOJENNYM.

W górnym rzędzie: Jan Pietraszek-przewodniczący komisji rolnej Rady Gminy w Przygodzicach przełom lat 40/50-tych, Franciszek Kalina-Wiceprezes KR 1958-63, Kazimierz Barczak- Skarbnik KR 1973-2001, Jan Stryjak- Prezes KR 1964-1973

W środkowym rzędzie: Bolesław Majchrzak-Prezes KR 1973-1975, Stanisław Nadstawek Przew. Komisji Rewizyjnej 1977r, Jan Pacyna -Prezes KR 1976-1979 oraz 2004-obecnie, Józef Grzegorowski -Prezes KR 1979-1981.

W dolnym rzędzie: Wojciech Nowak -Prezes KR 1981-1997. Franciszek Banasiak- Prezes KR 1997-2004 Czesław Sokół-Sekretarz KR 2004-obecnie, Stanisław Wnuk-Skarbnik KR 2004 – obecnie

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH 1958-2007

Przeglądając dokumenty dziś już, w znacznej części, historyczne trudno się oprzeć się wrażeniu, że Koło Gospodyń Wiejskich należało do najaktywniejszych organizacji w Jankowie Przygodzkim

Wiejska Rzeczywistość i to zarówno ta sprzed II wojny światowej a także powojenna wymuszała na mieszkańcach wsi określone postawy, zachowania i dążenia. Było to szczególnie widoczne z zakresie pracy na rzecz podnoszenia poziomu życia, poprawieniu warunków socjalnych mieszkańców wsi takich jak: zaopatrzenie w wodę, elektryfikacja dostęp do kultury i poziom oświaty zarówno tej kierowanej do młodzieży i również osób dorosłych.

Rozwiązywanie tych i wielu innych problemów było w decydującym stopniu uzależnione od zasięgu mobilizacji wiejskiego społeczeństwa.

Motorem tych przemian w Jankowie Przygodzki od przełomy XIX i XX wieku było kółko rolnicze, przedwojenne organizacje kościelne oraz wiejskie kobiety, które od roku 1958 posiadały własną organizację - Koło Gospodyń Wiejskich.

Podczas zebrania założycielskiego odbytego dnia 20.09.1958 został wybrany zarząd w składzie:

Anna Nowak – przewodnicząca

Ludwika Jamroziak – sekretarz

Łucja Szczepkowska –skarbnik

Od momentu powstania Koło Gospodyń wiejskich w Jankowie prowadziło bardzo aktywna działalność. Działalność ta można podzielić na kilka dziedzin:

Po pierwsze była to praca na rzecz podnoszenia i uzupełniania wiedzy zawodowej.

Temu celowi służyła prowadzona działalności oświatowa taka jak:

-coroczne kursy produkcji, uprawy i hodowli a szczególności hodowli kurcząt i kaczek, w ramach którego np. w 1968 rok -sprowadzono 3200 kurcząt i 240 kaczek a w 1985 roku 5165 kurcząt, 260 kaczek oraz 150 gęsi.

-przygotowanie do chowu bekonów realizowane na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych- wielokrotnie organizowane kursy kroju i szycia, pierwszy odbył się już w 1959 roku

Anna Nowak 1958-1962 Anna Wawrzyniak 1962-1964

KURS GOTOWANIA I PIECZENIA ROK 1980

Od lewej: Irena Szopińska Maria Szczepaniak, Anna Krystek, Gertruda Wawrzyniak, Kazimiera Marciniaki Irena Odorczyk

- kurs gotowania , pieczenia i racjonalnego żywienia w ramach którego odbywała się degustacja i pokaz przegotowanych posiłków
- prowadzenie zimowej szkoły rolniczej
- nauka szycia ubiorów niemowlęcych
- kurs prowadzenia gospodarstwa domowego
- kurs obsługi maszyn dziewiarskich i haftu
- szkolenie z zakresu żywienia i pielęgnowania kur,
- udział w konkursach „Więcej mleka wysokiej jakości”, „Więcej owoców, warzyw i kwiatów”
- spotkanie z lekarzem, które odbywały się trzy a nawet cztery razy w roku często pogadanki te przeprowadzał lekarz Zawidzki.
- prelekcje z zakresu weterynarii głównie dotyczące chowu i produkcji drobiu a także prosiąt i cieląt
- spotkania i pokazy dotyczące ,hodowli drzew owocowych, warzyw i kwiatów

-pokazy i demonstracje fryzjerskie oraz kosmetyczne takie odbyły się min. w 1969 roku i latach późniejszych

Po drugie – praca społeczno- użyteczna dla swego środowiska

Było szereg inicjatyw zmierzających do ułatwienia wiejskiej kobiecie pełnienia roli domowej, gospodyni, matki i żony. Takim przedsięwzięciem było stworzenie bazy sprzętu gospodarstwa domowego, Była to kuchnia z szeregiem urządzeń, wyposażona w dużą ilość zastawy stołowej /sztućce, talerze, szklanki itp./ systematycznie rozbudowywana i uzupełniania np. w roku 1980 KGW dysponowało zastawą dla 150 osób o wartości 150 tysięcy złotych. W następnych latach baza uległa powiększeniu. Po oddaniu do użytku obecnego ośrodka kultury najpierw znajdowała się w pomieszczeniach pod sceną a następnie została przeniesiona w miejsce bardziej praktyczne, w centrum budynku, by mogła być użytkowana przez kilka sal. Nie mniej ważną inicjatywą był zakup innego sprzętu okresowo używanego w gospodarstwach domowych takiego jak: rama do uciągania firan, urządzenie do szatkowania kapusty oraz w , czasach gdy jeszcze nie był w masowej produkcji, odkurzacz, maszyny do naciągania oczek, KGW zorganizowało również dostawę butli gazowych z których korzystali wszyscy mieszkańcy wsi. .Dużym zainteresowaniem cieszyły się konkursy:

- na najładniejszy przydomowy ogródek kwiatowy / np. w 1967 roku wzięły w nim udział cztery członkinie, a w 1974 dziesięć// i warzywny /w tym samym roku wzięło w nim udział sześć członkiń/ który niewątpliwie wpłynął na poprawę estetyki Jankowa. W roku 1963 laureatką została Anna Nowak a w 1980 zwyciężyła Stefania Bella

-, „Więcej mleka dla miasta” w którym w roku 1980 zwycięzcą została Halina Nadstawek

-, „Zmodernizowana kuchnia” pierwsze miejsce zdobyła Jadwiga Musieł

-konkurs odchowu kurcząt w którym zwyciężyły: Teresa Mendera i Stanisława Adamek

Bardzo pożytecznym przedsięwzięciem było prowadzenie wiejskiego dziecińca co umożliwiało dorosłym pełne zaangażowanie się w intensywne prace polowe szczególnie w żniwa.

DZIECINIEC PRZEŁOMU LAT 1970/80

Po trzecie praca kulturalno- turystyczno-krajoznawcza

Członkinie KGW duże znaczenie przywiązywały do działalności kulturalnej. Przykładami tej działalności jest przeprowadzenie już w 1959 roku konkursu recytatorskiego, w którym uczestniczyło wiele kobiet w

zróżnicowanym wieku recytując naszych klasyków poezji. Szczególnym osiągnięciem było także uruchomienie ,w 1969 roku z inicjatywy koła, wiejskiej biblioteki.

Z udziałem KGW ,lub tylko przez koło, zorganizowano wiele uroczystości dożynkowych, zabaw, organizowane były także bale karnawałowe. Taki bal odbył się min. 1979 roku Duża popularnością cieszyły się wycieczki krajoznawczo- turystyczne, wyjazdy do kina i teatru oraz amatorskie przedstawienia teatralne.

Po czwarte praca wewnątrz organizacyjna

W pracy koła istotną rolę odgrywała atmosfera koleżeńskości i wzajemnej pomocy a podejmowane inicjatywy i przedsięwzięcia z reguły cieszyły się dużą popularnością i frekwencją ze strony członków.

Każdy z zarządów koła na przestrzeni 48-letniego okresu działalności z kobiecą zapobiegliwością dbał o stan finansów organizacji. Pierwszą zabawę dochodową zorganizowano już 8 listopada 1959 roku z której zysk wyniósł 2 758,00 zł, następną odbyto w dniu 7 lutego 1960 przyniosła zysk 300,00 /był silny mróz/. Były lata ,że w ciągu roku zabaw odbywało się po kilka A oto kilka przykładów jak kształtował się stan kasy. Na koniec 1961 r. stan kasy wynosił 933,00zł, na koniec 1966 1881,30 zł w 1968 roku 416,50 zł a w 1989 dochód wyniósł 115 tysięcy a dochód z działalności kuchni 118 tysięcy. Środki finansowe na działalność koła przekazywało też kółko rolnicze. Dotacja ta wyniosła w roku 1969 2 500zł w 1976 roku 1000,00 zł, Istotną część dochodu stanowiły składki członkowskie wynoszące np. w roku 1991- 5 tysięcy od jednej osoby, w 1989 2700,00 zł. a w 1981 20zł.

15-17 lipca 1980 wycieczka Kraków- Zakopane-Szczawnica

Wypracowane i pozyskane środki finansowe były przeznaczane na zakup wyposażenia, prace remontowo-modernizacyjne w kuchni oraz działalność kulturalno-turystyczną.

Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich przeprowadzały także zbiórki środków finansowych budowę domu dziecka w Warszawie, rozbudowę zamku królewskiego, budowę domu ludowego w Jankowie i powodzian.

Bazą do prowadzenia działalności na początku powstania koła były prywatne domy członkiń. Pierwsze kursy gotowania odbywały się w domu Kazimierzy Zawady zaś sprzęt gospodarstwa domowego, do czasu uruchomienia kuchni, przechowywany był w mieszkaniu Kazimiera Marciniak. Później swą działalność koło koncentrowało swa prace w istniejącym w klubie "Ruch" a następnie w ośrodku kultury.

Na podkreślenie zasługuje masowy charakter koła. KGW liczyło w roku 1962 20 członkiń, w roku 1965 - 40 1969 - 75 1975 - 58 1981 95 członkiń. Do koła w lutym 1962 przyjęto

7 nowych członkiń a ponadto na zebraniach odbytych w dniach przyjmowano: 12.02.1967-5 nowych członkiń, 23.01.1968-12, 30.12.1969-5, 14.03.1973 -5, 27.11.1979-3, 3.12.1981 przyjęto 6 członkiń, 16.02.1989-4 nowe członkinie.

Do pracy w kole gospodyń wiejskich angażowały się, co jest godne szczególnego podkreślenia nauczycielki pracujące w jankowskiej szkole. Irena Barczak i Genowefa Świerczyk nie tylko były członkiniami i pełniły różne funkcje w kole, ale przygotowywały także programy przedstawień teatralnych, akademii, widowisk dożynkowych i je reżyserowały.

Duża liczba członkiń wymagała realizacji odpowiednio interesującego programu, którego cechą było czynne angażowanie w miarę wszystkich członkiń. Temu celowi służył podział

komisje. W roku 1969 działały takie komisje jak: ds. produkcji rolnej, której przewodniczyła Anna Nowak, kultury i oświaty pod przewodnictwem Irena Barczak, opieki nad dzieckiem pod przewodnictwem Kazimiera Marciniak, w roku 1972 d/s. produkcji rolnej, której przewodniczyła Maria Kalina, oświaty i kultury kierowanej przez Irenę Barczak, ds. oświaty

sanitarnej pod przewodniczącą Józefa Zawada, w 1979 roku komisji ds. produkcji rolnej

przewodniczyła Henryka Banasiak, ds. kultury i oświaty Zofia Nazarek, ds. opieki nad dzieckiem Kazimiera Stryjak, ds. gospodarstwa domowego Leokadia Krakowska, a ds. oświaty sanitarnej Józefa Zawada

Przedstawicielki jankowskiego koła KGW brały udział zjazdach wyższych instancji swej organizacji min. na zebraniu w dniu 12.01.1960 roku na zjazd powiatowy KGW wybrano Łucję Banasiak, Marię Fluder, Zofia Nazarek, Helenę Świerczyk, w roku 1970 koło w zjeździe powiatowym KGW w Ostrowie Wlkp. reprezentowała Zofia Nazarek a w dniu 06.03.1987 r. zebranie koła wybrało delegatkami na zjazd gminny zostały wybrane: Irena Szopińska, Antonina Pichet, Jolanta Górna.

W dowód uznania dla aktywnej pracy członkinie koła otrzymywały podziękowania, dyplomy i odznaczenia od władz różnych szczebli, organizacji i instytucji. Min. w 1980 roku „Orderem Serca Matkom Wsi” odznaczone zostały Leokadia Krakowska i Henryka Banasiak.

„Order Serca

– Matkom Wsi

Pani Leokadia Krakowska przyjmuje gratulacje od sołtysa wsi pana Mariana Wnuka

ZARZĄDY KGW W LATACH 1958 – 20

- 20.09 1958** Anna Nowak – przewodnicząca, Ludwika Jamroziak, Łucja Szczepkowska – skarbnik
- 12.01.1960** Helena Świerczyk- zastępca przewodniczącej
- 03.04.1962** Anna Wawrzyniak – przewodnicząca, Genowefa Nogala- zastępca przewodniczącej
Ludwika Jamroziak- sekretarz, Łucja Zawada-skarbnik
- 21.01. 1964** Zofia Nazarek- przewodnicząca, Anna Nowak - zastępca przewodniczącej,

Ludwika Jamroziak-sekretarz, Łucja Zawada – skarbnik. od 23.01.1968 Ludwika Pietraszek

10.02.1972 Zofia Nazarek- przewodnicząca, Anna Nowak - zastępca przewodniczącej

Helena Nowak, sekretarz, Irena Szopińska- skarbnik

13.01.1978 Irena Szopińska- przewodnicząca,

Jadwiga Musieł- sekretarz

Teresa Wnuk- skarbnik

27.XI.1979

Irena Szopińska- przewodnicząca

Jadwiga Musieł- sekretarz

Teresa Wnuk- skarbnik

Anna Nowak- członek zarządu

03.12.1981

Irena Szopińska- przewodnicząca

Kazimiera Marciniak- zastępca przewodniczącej

Henryka Banasiak- zastępca przewodniczącej

Teresa Wnuk- skarbnik

Jadwiga Musieł- sekretarz

Irena Odorczyk- członek zarządu

Genowefa Świerczyk- członek zarządu

Kazimiera Stryjak- przew. komisji rewizyjnej

Antonina Pichet- czł. komisji rewizyjnej

Halina Nadstawek- czł. komisji rewizyjnej

Kazimiera Zawada- przewodnicząca sądu koleżeńskiego

Anna Nowak- czł. sądu koleżeńskiego

Anna Szymczak- czł. sądu koleżeńskiego

06.03.1987

Irena Szopińska- przewodnicząca

Kazimiera Marciniak- zastępca przewodniczącej

	Henryka Banasiak-	zastępca przewodniczącej
	Teresa Wnuk-	skarbnik
	Janina Mielcarek-	sekretarz
	Antonina Pichet-	przewodnicząca komisji rewizyjnej
	Kazimiera Stryjak-	czł. komisji rewizyjnej
	Halina Nadstawek-	czł. komisji rewizyjnej
09.05.2007	Wiesława Stryjak-	przewodnicząca
	Genowefa Piwowarska-	zastępca Przewodniczącej
	Grażyna Surma-	sekretarz
	Anna Trzcielińska-	skarbnik
	Irena Szopińska -	przewodnicząca sądu
koleżeńskiego	Zdzisława Krakowska-	czł. sądu koleżeńskiego
	Zofia Wojtasik-	czł. sądu koleżeńskiego
Aleksandra Sokół-		czł. sądu koleżeńskiego
	Helena Filipek-	czł. sądu koleżeńskiego
	Maria Nowak-	przewodnicząca komisji
rewizyjnej	Janina Mielcarek-	czł. komisji rewizyjnej
	Maria Nadstawek-	czł. komisji rewizyjnej

Ilu nas jest ?Ilu nas było? Jak jesteśmy zorganizowani?

W 1773 roku Janków liczył 229 mieszkańców ,w 1789 29 domów i 238 mieszkańców,
W 1846 w Jankowie mieszkało 409 osób a w drugiej połowie XIX wieku w Jankowie
612 mieszkańców w tym 603 katolików i 9 ewangelików

1 lipca 2007 roku sołectwie Janków Przygodzki mieszkało 1707 osób w tym na:
ulicy Długiej 317 osób, Krótkiej 42, Leśnej 36, Łąkowej 177, Ostrowskiej 407, Polnej 51
Południowej 78, Sosnowej 131, Wąskiej 25, Wincentego Witosa 67 , Wodnej 46,
Wrocławskiej 13, Zębcowskiej 18, Żwirowej 10, Leśnej 8, Osiedlu 40 lecia PRL 89
Pardalinie 108, Trzcielinach 55

W dniu 9 lutego 2007 roku z udziałem 125 mieszkańców odbyło się wiejskie zebranie sprawozdawczo-
wyborcze, które dokonało oceny działalności Rady Sołeckiej za lata 2002-

2006,wybrało też Radę Sołecką w składzie:

Stanisław Wnuk – Sołtys , Przewodniczący Rady Sołeckiej

Stanisław Janota – Zastępca Sołtysa

Czesław Sokół-Sekretarz

Genowefa Piwowarska, Wiesława Stryjak, Jan Pacyna, Marek Trzecieliński, Roman Serafin

Wojtasik Grzegorz i Krystian Piasecki

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej – Jan Surma

Podczas dotychczas odbytych zebrań Rada Sołecka, zajmowała się następującymi
istotnymi dla sołectwa sprawami:

-organizacją zebrania wiejskiego, przygotowaniem planu rozwoju Sołectwa, modernizacją
drogi dojazdowej i alejek na cmentarzu, utworzeniu stowarzyszenia wiejskiego, problemami
poprawy stanu wiejskich dróg, przebudowy skrzyżowania przy kościele, bazą sportową
przy szkole, budową chodnika na ulicy Ostrowskiej, modernizacją dużej sali tanecznej
i kuchni , organizacją wiejskich dożynek

Jedno zebranie zostało zorganizowane w formie spotkania z przedstawicielami
organizacji społecznych działającymi w Jankowie Przygodzkim. Podczas spotkani
ustalono zasady współpracy na rok 2007.

W dniu 1 marca 2007 roku odbyło się zebranie wiejskie, w którym uczestniczyło ok.60-ciu
mieszkańców oraz Vicestarosta Ostrowski-Krzysztof Rasiak, Wójt Gminy Przemysław

Kaźmierczak. Zebranie zatwierdziło plan odnowy wsi w którym położono szczególne akcenty na potrzebę utwardzania dróg, kanalizację, budowę chodników, poprawę bazy szkolnej.

Podczas zebrania przedstawiono wiele innych problemów, których adresatem był Urząd Gminy takich jak: ograniczenie nadmiernej szybkości i tonażu przejeżdżających pojazdów, złego stanu dróg polnych, utworzenie świetlicy dla młodzieży itp.

Wszystkie te sprawy Rada Sołecka przekazała w formie pisemnej do odpowiednich instytucji.

ZEBRANIE ZAŁOŻYCIELSKIE STOWARZYSZENIA SOŁECTWA JANKÓW PRZYGODZKI 20 MARCA 2007 ROK

W dniu 20 marca 2007 roku o godzinie 19.00 w Ośrodku Kultury w Jankowie Przygodzkim odbyło się zebranie założycielskie stowarzyszenia sołectwa Janków Przygodzki.

Zebranie rozpoczął i powitał uczestników Krystian Piasecki, który omówił cel spotkania i przepisy prawne warunkujące powstanie stowarzyszenia. Następnie zaproponował porządek wg którego zebranie powinno przebiegać. Uczestnicy zebrania w głosowaniu podjęli uchwałę o powołaniu stowarzyszenia, przyjmując nazwę:

„STOWARZYSZENIE ROZWÓJ I EDUKACJA SOŁECTWA JANKÓW PRZYGODZKI”

Przyjęto statut w którym czytamy min. że:

„Podstawowym celem działalności Stowarzyszenia jest stwarzanie możliwości rozwoju zawodowego, edukacyjnego, gospodarczego i kulturalno- sportowego mieszkańców sołectwa Janków Przygodzki”

Wybrano Zarząd w składzie:

Surma Jan	– przewodniczący
Sobczak Tomasz	-viceprzewodniczący
Piechowiak Dariusz	-sekretarz
Witek Wiesław	-skarbnik
-członkowie	
Stryjak Wiesława	
Piwowarska Genowefa	
Rogacki Włodzimierz	

i Komisję Rewizyjną w składzie:

Mendyk Grażyna -przewodnicząca

-członkowie

Tomaszek Tadeusz

Kościelny Ludwik

Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Sadzie Rejonowym w Poznaniu otrzymując

Nr KRS 0000281331 posiada Regon 300597460 NIP 6222642216 konto bankowe w Banku Spółdzielczym w Raszkowie o/Przygodzice nr 96 8430 0009 0005 2083 0183 2520

Członkami założycielami stowarzyszenia są: Jan Surma, Stanisław Wnuk, Czesław Sokół.

Genowefa Piwowarska, Wiesława Stryjak, Janusz Marcińczak, Stanisław Janota, Marek

Trzcieliński, Krystian Piasecki, Ludwik Kościelny, Roman Serafin, Tomasz Sobczak,

Grzegorz Wojtasik, Jan Pacyna, Kazimierz Grzegorowski, Włodzimierz Rogacki,

Dariusz Piechowiak, Wiesław Witek, Grażyna Mendyk, Tadeusz Tomaszek

W Jankowie działają także:

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH, którego władze przedstawia się następująco:

Zarząd KGW

Przewodnicząca Wiesława Stryjak

Zastępca Przewodniczącej Genowefa Piwowarska

Sekretarz Grażyna Surma

Skarbnik Anna Trzcielińska

Sąd Koleżeński KGW

Irena Szopińska - Przewodnicząca

Członkinie: Zdzisława Krakowska, Zofia Wojtasik, Aleksandra Sokół, Helena Filipek

Komisja Rewizyjna KGW

Przewodnicząca: Maria Nowak członkinie: Janina Mielczarek i Maria Nadstawek.

OCHOTNICZA STARAŻ POŻARNA której Zarząd tworzą:-

Prezes Zdzisław Kubiak

Wiceprezes-naczelnik Franciszek Pacholczyk

Wiceprezes Zenon Walczak

Z-ca naczelnika Leszek Szyszka

Sekretarz Grażyna Piasecka

Skarbnik Bogdan Górny

Kronikarz Honorata Pawelczyk

Gospodarz Dariusz Piechowiak

Czł. Zarządu Wiesław Pichet

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący Krystian Piasecki

Wiceprzewodniczący Sławomir Mierzchała

Sekretarz Jerzy Motylewski

GMINNY LUDOWY KLUB SPORTOWY „BARYCZ”:

Zarząd

-Grzegorz Wojtasik - Prezes

-Janusz Wnuk -Wiceprezes

-Krystyna Krakowska -Sekretarz

-Stanisław Janota -Skarbnik

-Marek Wasiela -Członek

-Janusz Marcińczak -Członek

-Jerzy Wnuk -Członek

Komisja Rewizyjna:

Tadeusz Niklewicz -Przewodniczący

-Tadeusz Płóciennik -Zastępca przewodniczącego

-Czesław Strączkowski -Sekretarz

KÓŁKO ROLNICZE

Prezes - Jan Pacyna

Sekretarz – Czesław Sokół

Skarbnik-Stanisław Wnuk

W obecnym numerze zamieszczamy mapę Jankowa Przygodzkiego, którą udostępnił ze swych zbiorów ksiądz Alfred Mąka do niedawna proboszcz Ostrowskiej Fary.

Mapa pochodzi z roku 1889-1890 z zbioru planów sytuacyjnych miejscowości należących do parafii w Ostrowie Wlkp.

HISTORYCZNE POSTACIE

PACYNA WOJCIECH /1868-1947/

powstaniec wielkopolski, działacz ludowy, ur. 31 marca w Jankowie Przygodzkim w rodzinie chłopskiej Wojciecha i Agnieszki z Nowaków, jako najmłodszy z trzech synów. Ukończył 4-klasową miejscową szkołę powszechną. Po odbyciu służby wojskowej wraca do domu rodzinnego, pracuje u boku ojca, pomaga mu też w wypełnianiu obowiązków sołeckich. W r. 1897 zawiera związek małżeński z Katarzyną z domu Nowak i przejmuje gospodarstwo po rodzicach. Zostaje wybrany na członka rady gminnej i rady szkolnej. W 1903 r. wchodzi w skład członków założycieli miejscowego Kółka Rolniczego, które postawiło sobie jako cel swej działalności szerzenie oświaty rolniczej i obronę interesów polskich chłopów. W r. 1907 jest jednym z głównych reprezentantów rodziców strajkujących dzieci. Skazany na areszt półroczny za obronę języka polskiego. Z tego powodu znalazł się na liście wysiedleńczej 16 mieszkańców Jankowa Przygodzkiego na pustkowiu Grochowiska. Z wyboru ludności polskiej wchodzi do niemieckiego sejmiku powiatowego w Odolanowie, w którym zasiada do r. 1918. W tajnych spotkaniach w obronie polskość, z grupą działaczy, organizuje kolportaż polskich broszur - "Przyjaciół Dzieci" i książek dla miejscowej biblioteczki. z księgarni Stefana Rowińskiego z Ostrowa, lub z pobliskich Przygodzki dokąd niejednokrotnie. Rowiński przywoził materiały czytelnice w języku polskim. Za polską działalność /miał m.in. trudności z przyjęciem syna Józefa do gimnazjum w Ostrowie w 1915r. Dopiero w następnym roku na interwencję L. Begale /późniejszego starosty krajowego/ syn został przyjęty. W listopadzie 1918 r. zostaje członkiem Powiatowej Rady Ludowej w Odolanowie. Sam ofiarował i zebrał w swojej wsi poważne fundusze i dary na odradzającą się Polskę. Jako członek Rady Ludowej zachęcał miejscowych młodych mężczyzn do wstępowania w szeregi powstańców wielkopolskich. W tym celu w porozumieniu z ks. prefektem Lechem Ziemińskim z Gimnazjum z Ostrowa zorganizował w miejscowej szkole zebranie dla werbowania powstańców. Na zebranie to przywiózł własną furmanką kaprała Stachowianka z Ostrowa, który przemawiał do zgłaszających się ochotników i prowadził ich rejestr. Za przykład postawił swego 19-letniego syna Jana, za którym poszło ok. dwudziestu ochotników do 1 Pogranicznego Batalionu w Szczypiornie. Z początkiem grudnia 1918 r. z ramienia Powiatowej Rady Ludowej zostaje delegowany jako poseł z pow. odolanowskiego na Sejm Dzielnicowy w Poznaniu.

1. W dniu 14 listopada 1918 roku tymczasowy Komisariat Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu (stanowiący, wraz z rozbudowaną wówczas siecią polskich Rad Ludowych, załazek władz polskich na obszarze ziem zaboru pruskiego, mających wejść - jak oczekiwano - do państwa polskiego) wydał odezwę w sprawie przeprowadzenia wyborów delegatów do Polskiego Sejmu Dzielnicowego. Wybory te odbyły się w niezwykle pośpiechu w dniach 16 listopada do 1 grudnia 1918 roku. Przeprowadzono je na ogół na wiecach w drodze głosowania na przygotowane uprzednio listy kandydatów. Do sejmu wybrano 1399 delegatów, w tym 526 z Wielkopolski, 431 ze Śląska, 262 z Prus Królewskich, 133 ze skupisk ludności polskiej w Niemczech oraz 47 z Warmii i Mazur. W ich gronie znalazła się spora grupa delegatów z tych obszarów zachodnich ziem piastowskich, które po 1918 roku pozostały nadal w granicach Niemiec lub Wolnego Miasta Gdańska. Warto także podkreślić, że wśród delegatów znalazło się 129 niewiast. Kobiety przyszyły czynne i bierne prawo wyborcze. Po raz pierwszy mogły one wspólnie z mężczyznami debatować nad ukształtowaniem stosunków politycznych. Wśród wybranych delegatów było także 75 księży. Razem z uczestniczącymi w obradach zaproszonymi innymi wpływowymi duchownymi wyznania rzymskokatolickiego (S. Adamskim, W. Dymkiem, S. Łukomskim i in.) stanowili oni bardzo aktywną grupę podczas obrad Sejmu, wywierając istotny wpływ na kształtowanie poglądów i postaw delegatów. Wraz z przywódcami politycznymi z obozu narodowo-demokratycznego nadawali ton obradom i decydowali o treści podejmowanych uchwał i rezolucji. Polski Sejm Dzielnicowy obradował w Poznaniu w sali "Apollo" (przy ulicy Piekary 17) w dniach 3-5 grudnia 1918 roku. Do stolicy Wielkopolski przyjechało około 1100 spośród wybranych delegatów. Przeszło połowa z nich pochodziła z Wielkopolski. Wśród delegatów byli delegaci wszystkich grup

społecznych. Sejm wytyczył drogę działania ruchu polskiego na najbliższą przyszłość (zwłaszcza w Wielkopolsce, na Pomorzu i Górnym Śląsku), wybrał Naczelną Radę Ludową, jako zwierzchnią władzę Polaków w Niemczech do chwili objęcia ziem zaboru pruskiego przez rząd polski, określił zasady sprawowania jej "rządów tymczasowych" oraz zatwierdził żądania narodowe i terytorialne ludności polskiej w zaborze pruskim. W oparciu o podjętą przez Naczelną Radę Ludową uchwałę, Komisariat obwieścił w dniu 8 stycznia 1919 roku o pełnym przejęciu władzy cywilnej i wojskowej na wyzwolonych przez powstańców obszarach oraz o obsadzeniu przez Polaków różnych urzędów prowincjonalnych. Sejm Dzielnicowy stanowił więc ważne ogniwo w walce Polaków w zaborze pruskim o powrót tego obszaru w granice odrodzonego państwa polskiego oraz w podejmowanych przez nich wysiłkach zmierzających do zorganizowania tu zrębów władz polskich jeszcze w okresie rządów zaborcy pruskiego. Stanowił on także ważne ogniwo w dziejach polskiej myśli zachodniej. Do dorobku tej myśli sięgały w latach II Rzeczypospolitej różne polskie organizacje i stowarzyszenia, instytucje oraz niektóre osoby zajmujące się działalnością twórczą.

Wraz z Wojciechem Pacyną powiat odolanowski reprezentowali Głabiszówna Jadwiga- Odolanów Szreybrowski Kazimierz-Odolanów Schroeder Nikodem - Odolanów Bartosz Antoni - Topola Wielka Stodolny Piotr-Odolanów Biegański Franciszek-Jaskółki Bordała Władysław.- Odolanów Sójko Józef- Odolanów

W drodze powrotnej dociera do syna powstańca, pełniącego już służbę na posterunku pod Zbąszyniem. W końcu grudnia 1918 r. z bronią w ręka bierze udział w wyzwaniu dworca kolejowego w Ostrowie pod dowództwem porucznika Władysława Hoffmana. W styczniu 1919 r. zostaje wybrany na członka Powiatowej Rady Samorządu Terytorialnego w Odolanowie, a następnie Wydziału Powiatowego. Do roku 1926 pełni tę funkcję. W 1920 otrzymują nominację na biegłego sądowego w dziedzinie rolnictwa, w obrębie sądu Grodzkiego w Ostrowie, którą to funkcję pełni do 1946 r. Ponadto angażuje się czynnie w pracach Kółka Rolniczego, w ruchu ludowym, w Związku Hodowców Koni - za tą działalność otrzymuje liczne dyplomy i odznaczenia. W czasie okupacji na propozycję kolaboracji, za cenę uwolnienia syna Jana /powstańca/ miejscowego zakładnika i syna Józefa z obozu w Radogoszczu nie ugiął się—odpowiadając niemieckim urzędnikom: „moje dzieci nie wybaczą mi tego”, co wywołało u Niemców głucho milczenie, jakoby potwierdzenie słuszności indagowanego. Miał pięć córek i pięciu synów, z których trzech zmarło w niemowlęctwie. Zmarł 15.I.1947 r., jest pochowany aa cmentarzu w Jankowie Przygodzkim.

